

Elanike alkoholitarbimine ja suhtumine alkoholipoliitikasse 2011

Sisukord

1	Sissejuhatus	3
2	Alkoholi tarbijaskond 2009–2011 tuginedes TNSAtlas™ andmetele	9
3	Enesehinnangud alkoholi tarbimisele	16
4	Välismaal tehtud alkoholiostud ja Eestist kaasaostud	24
5	Alkoholsete jookide valmistamine kodus	36
6	Hoiakud alkoholipoliitika suhtes	40
7	Lisad	67
	L1 Alkoholitarbijate hulga võrdlevad andmed Eestis ja EL-is	68
	L2 Valimi mudel ja usalduspiirid	72
	L3 Ankeet	75
8	Meeskond	79

Elanike alkoholi-
tarbimine ja suhtumine
alkoholipoliitikasse
2011

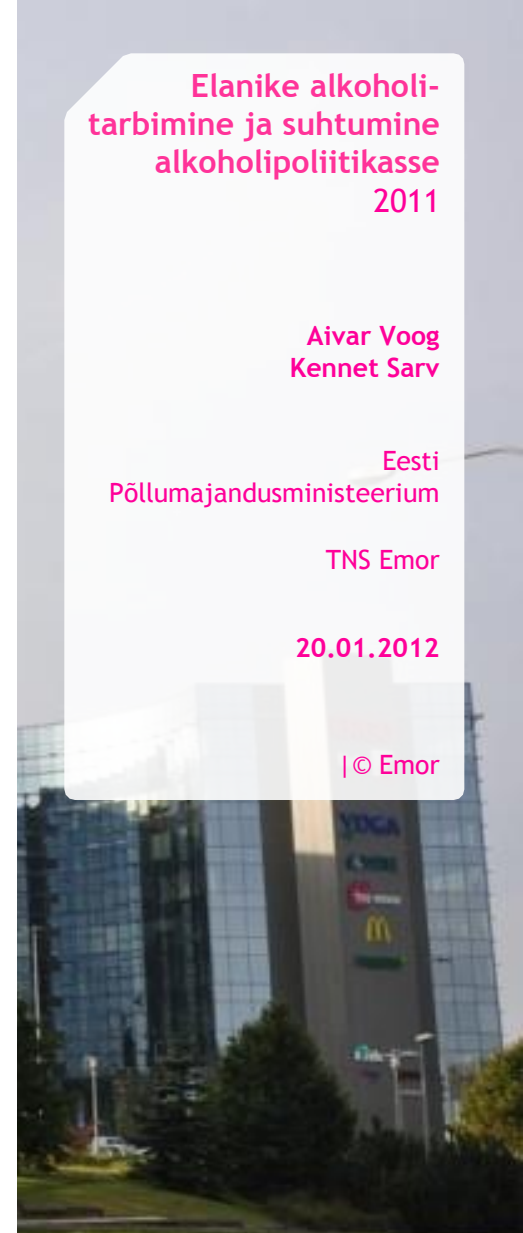
Aivar Voog
Kennet Sarv

Eesti
Põllumajandusministeerium

TNS Emor

20.01.2012

| © Emor

Sissejuhatus

1

Sissejuhatus - I

■ Uuringu eesmärk

- Uuringu eesmärk oli välja selgitada Eesti elanike hoiakud ning harjumused alkoholi tarbimisel ja hinnangud alkoholipoliitikale 2011. aastal.

■ Uuringu aruande tellijaks on Eesti Põllumajandusministeerium.

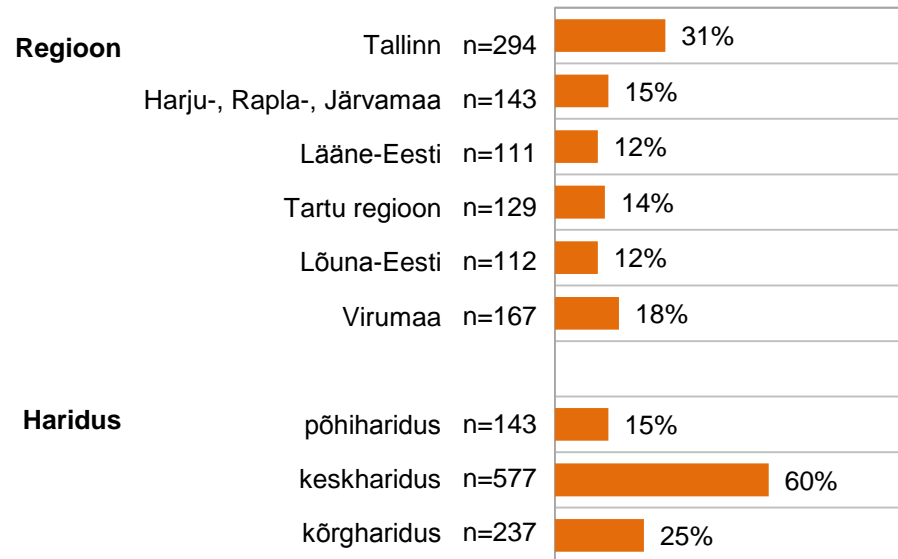
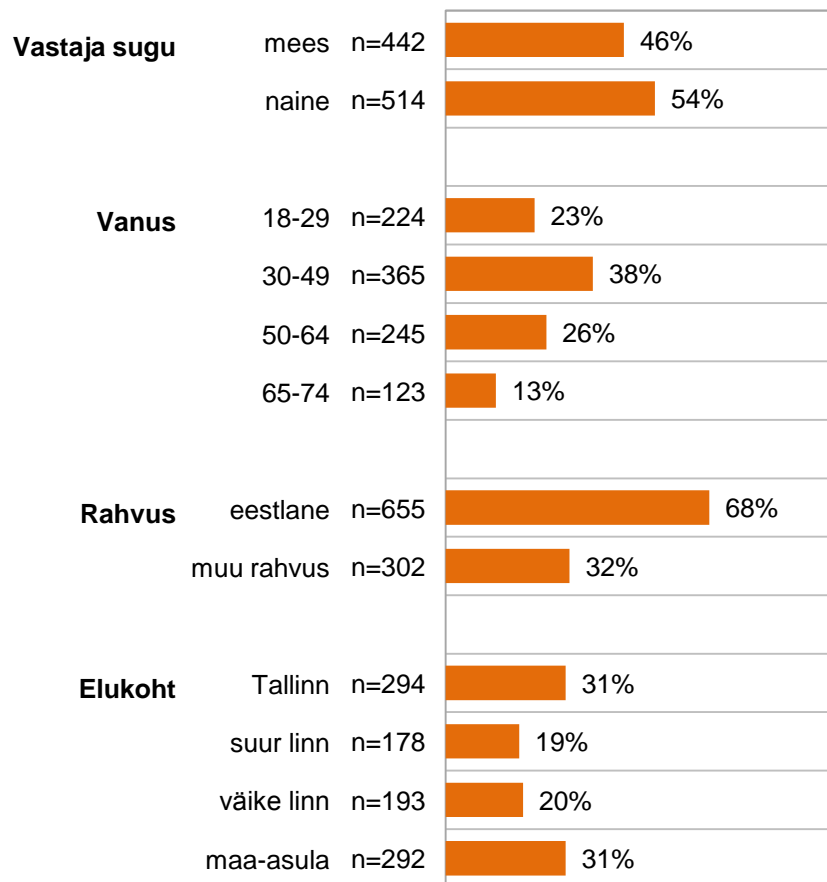
■ Aruande koostamiseks on kasutatud järgmiseid infoallikaid:

- TNSAtlas – sisaldab teavet üle tuhande brändi ja toote tarbimise kohta. See on TNS Emori omanduses olev mahukas andmebaas. Käesolevas analüüsis kasutatakse teavet aastate 2009–2011 kohta;
- Agriseire projekti raames novembris 2011 toimunud esindusliku tarbijauuringu andmestik;
- TNS Emori Agriseire (<http://www.emor.ee/agriseire/>);
- Eurobaromeetri (http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_en.htm) erinevate uuringute andmestik.

Sissejuhatus - II

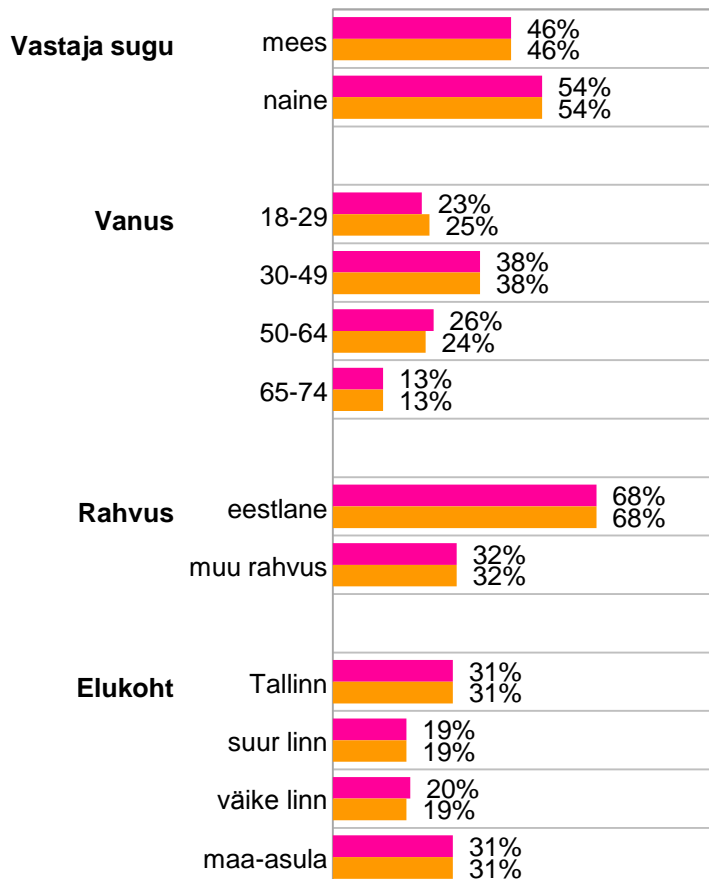
- Antud aruande jaoks spetsiaalselt läbi viidud tarbijauuringu meetoodika tutvustus
  - Küsitlusperiood: 26. oktoober – 16. november 2011.
  - Valim ehk vastajaid oli 1005 inimest. 49 neist olid alaealised, seega on 18–74aastaste valimi suuruseks 956 inimest.
  - Uuringu meetod oli CAPI (*computer assisted personal interview*) – näost näkku arvutipõhised intervjuud vastajate kodudes.
  - Uuringu üldkogumi moodustasid Eesti Vabariigi alalised elanikud vanuses 15–74 aastat.
  - Valimi moodustamisel kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, st kõikidel üldkogumisse kuuluvatel inimestel on võrdne võimalus vastajaks sattuda. Küsitlustöö käigus kujunenud valimi sotsiaal-demograafilist struktuuri soo, vanuse, rahvuse ja elukoha lõikes võrdlesime vastavate statistiliste näitajatega üldkogumi kohta ning vajadusel kaalusime selle vastavaks. Respondendi valik toimus juhuvaliku teel, kasutades noorte meeste reeglit.
  - Kvaliteedi igakülgseks tagamiseks toimus pärast küsitlust intervjuude järelkontroll. Selleks võeti veel kord ühendust 15%-ga valimist.

Alkoholiuuringu vastajate sotsiaal-demograafiline struktuur, n=956

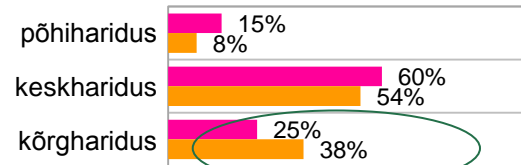
2011 tarbijauuringu andmed ei ole võrreldavad EKI tarbijauuringutega

TNS Emori ja eelnevatel aastatel EKI tehtud üle-eestiliste uuringute valimite struktuur on vanuse, rahvuse, soo ja regiooni lõikes väga lähedane, kuid oluline erinevus on vastajate hariduse jaotuses. EKI valimis on kõrgharidusega vastajate osakaal ligikaudu 1,5 korda suurem kui TNS Emori valimis. Kuna paljud uuringu teemad (alkoholitarbimine jne) on statistiliselt olulises sõltuvuses vastaja haridusega, siis oleks antud uuringute vahelise võrdluste tegemine ebakorrekne ning eksitav. Seetõttu puuduvad antud aruandes võrdlused eelnevate EKI uuringutega. Toetume tagasisivaadetele 2009-2011 TNS Emori esinduslikule andmebaasile TNSAtlas.

■ TNS Emori valimi struktuur, 2011
■ EKI valimi struktuur, 2010

Haridus

See erinevus ei võimalda võrrelda TNS Emori ja EKI uuringuid. Kriitiliselt tuleb suhtuda varasematesse EKI tarbijaküsitlustesse.

Kokkuvõte

- Viimase kolme aasta jooksul (2009-2011) ei ole enamiku alkoholisortide tarbijaskonna määrad oluliselt muutunud.
- Suurima igakuise tarbijaskonnaga alkoholisort on Eesti elanike seas õlu, millele järgnevad vein, viin, siider ja alkoholikokteilid.
- Võrreldes praegust olukorda kahe aasta taguse perioodiga tajuvad tarbijad, et nende alkoholitarbimine on pigem vähenenud. Kuna erinevate alkoholisortide tarbijaskonna suurused pole viimase kolme aasta jooksul oluliselt muutunud, viitab see tõenäoliselt sellele, et inimesed ei suuda muutusi enda alkoholitarbimises pikemas ajalisel perspektiivis objektiivselt hinnata.
- Uuringu tulemused näitavad, et alkoholi müügikohad asuvad elukohale hästi lähedal. Kõige mugavam on alkoholi hankida Tallinnas, kus 87%-l vastajatest on võimalus jõuda alkoholi müügikohani kuni kümne minutiga.
- Eesti elanike arvates on alkoholi tarbimises kaks väga tõsist probleemi: esiteks sõiduki juhtimine alkoholijoobes ja teiseks laste ja noorte alkoholitarbimine.
- Ühelt poolt tunnetavad Eesti elanikud, et alkoholist tulenevad tõsised probleemid, kuid teiselt poolt leiab 59% Eesti elanikest, et alkoholipoliitika peaks olema väheste piirangutega või liberaalne.
- 82% Eesti elanikest peab alkoholi tarbimise vähendamist vajalikuks.
- Alkoholi tarbimist vähendavate meetmete hulgas pooldavad Eesti elanikud pigem isiklikku vastutust ja vähem väliseid survevahendeid nagu alkoholi müügikohtade arvu vähendamist või alkoholiaktsiisi tõusu.

Kõige enam arvatakse, et:

- tuleks suurendada järelevalvet alkoholimüügiga seotud õigusrikkumiste üle (nt müük alaealisele, illegaalne müük);
- noortele peaks näitama alkoholi tarbimise negatiivseid tagajärgi;
- alkoholijoobes inimesi peaks õigusrikkumise korral rangemalt karistama (nt sõiduki joobes juhtimisel).

Alkoholi tarbijaskond 2009-2011 tuginedes TNSAtlas™ andmetele

2

Kommentaar alkoholi tarbijaskonna näitajatele

- Kuna EKI andmetele tuginev võrdlus ei olnud valimi kallutatuse tõttu võimalik, siis asendusena kasutasime TNS Emorile kuuluvat TNSAtlas™ mahukat andmebaasi, mis võimaldab näha muutusi alkoholi tarbijaskonnas alkoholiliikide lõikes.
- Suurima igakuise tarbijaskonnaga alkoholisort on Eesti elanike seas õlu. Õlut tarbib 38% inimestest vähemalt korra kuus. Õllele järgnevad populaarsuselt vein (27%), viin (19%), siider (15%) ja alkoholikokteilid (13%).
- Vastajate seas oli 10% inimesi, kes ühtki alkoholisorti ei tarbi. Kui küsida inimestelt üldiselt, kas ta tarbib alkoholi või mitte, siis mittetarbijate osakaal tuleb oluliselt suurem, kuna sageli ei peeta ühe pokaali vahuveini tarbimist näiteks aastavahetusel ja muu alkoholisordi peaaegu sümboolset tarbimist mingil harva esineval üritusel (näiteks matusel jne) **alkoholi tarbimiseks**.
- Viimase kolme aasta jooksul pole enamiku alkoholisortide tarbijaskonna määrad oluliselt muutunud. Võrreldes 2009. aastaga on vaid alkoholikokteilide tarbijaskond mõnevõrra kasvanud.
- Olulisemad erinevused alkoholisortide igakuise tarbijaskonna sotsiaal-demograafilises profiilis:
  - õlletarbijaja on pigem mees vanuses 30-49 aastat;
  - veini tarbijaskond on suurem tallinlaste ja kõrgharidusega inimeste hulgas;
  - viinatarbijate hulgas on rohkem mehi ja madalama haridusega inimesi;
  - siidrit ja alkoholikokteile juuakse enim alla 30aastaste seas.

Alkoholisortide tarbijaskonnad on olnud stabiilsed

Erinevate alkoholisortide tarbijaskonna suurused

% kõikidest vastanutest

Sorteeritud 2011. aasta „vähemalt kord kuus“ tarbijate järgi

2011, n=1549

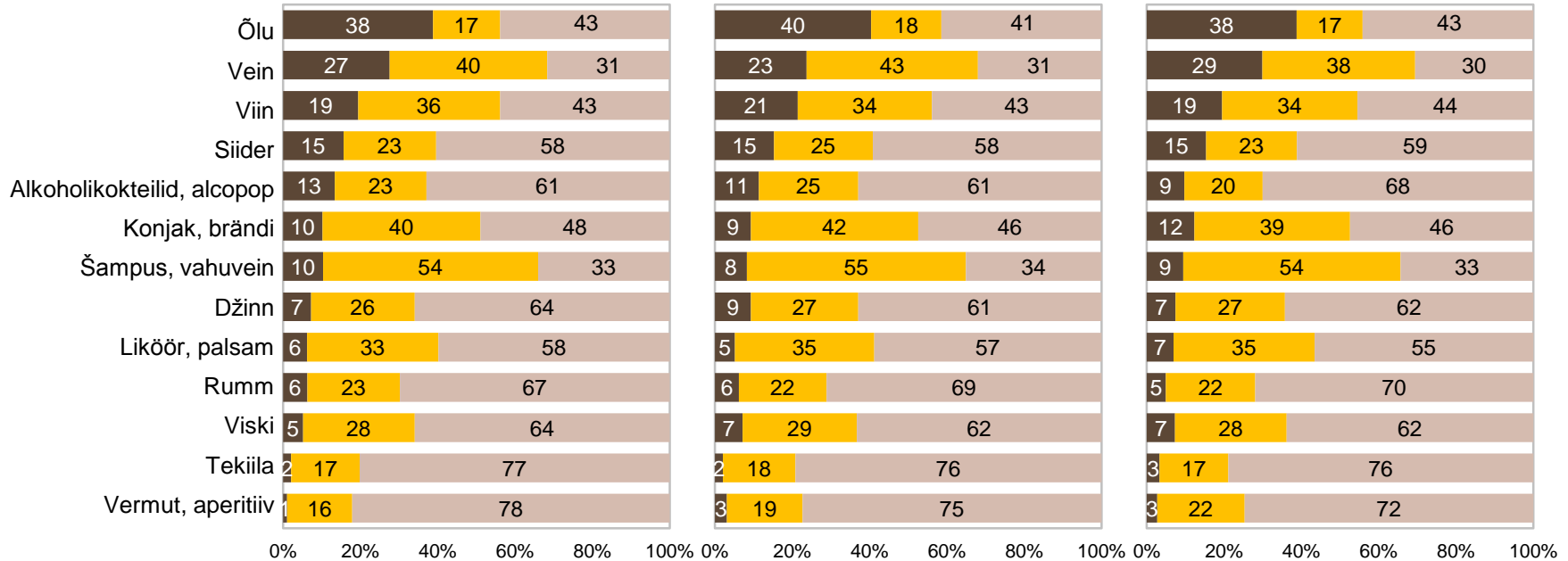
2010, n=1582

2009, n=1611

■ Vähemalt kord kuus

■ Harvem kui kord kuus

■ Ei tarbi üldse

Ei ole tarbinud ühtegi alkoholisorti

10,1%

9,8%

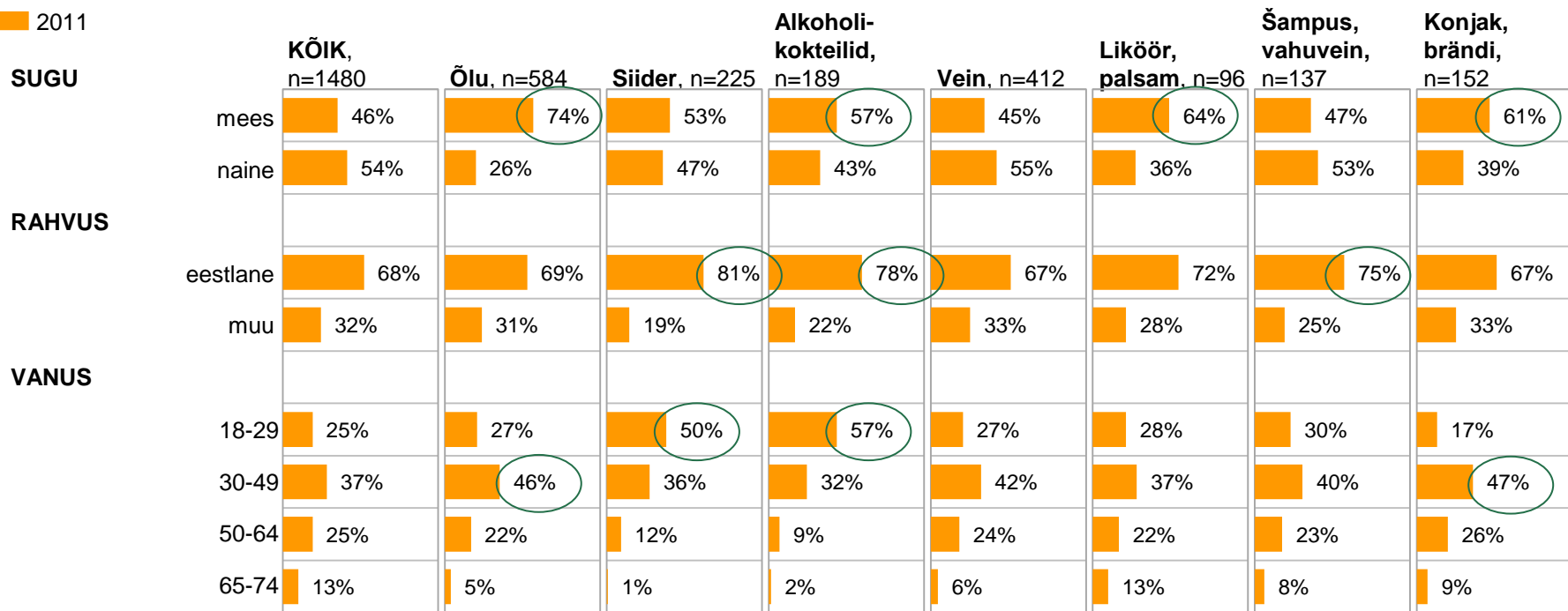
10,5%

Allikas: TNSAtlas™

Alkoholisortide tarbijaskonna sotsiaal-demograafiline profiil – I

veeruprotsendid antud alkoholisordi igakuistest tarbijatest

2011

Loe: õlut igakuiselt ostnutest moodustavad mehed 74% ja naised 26%.

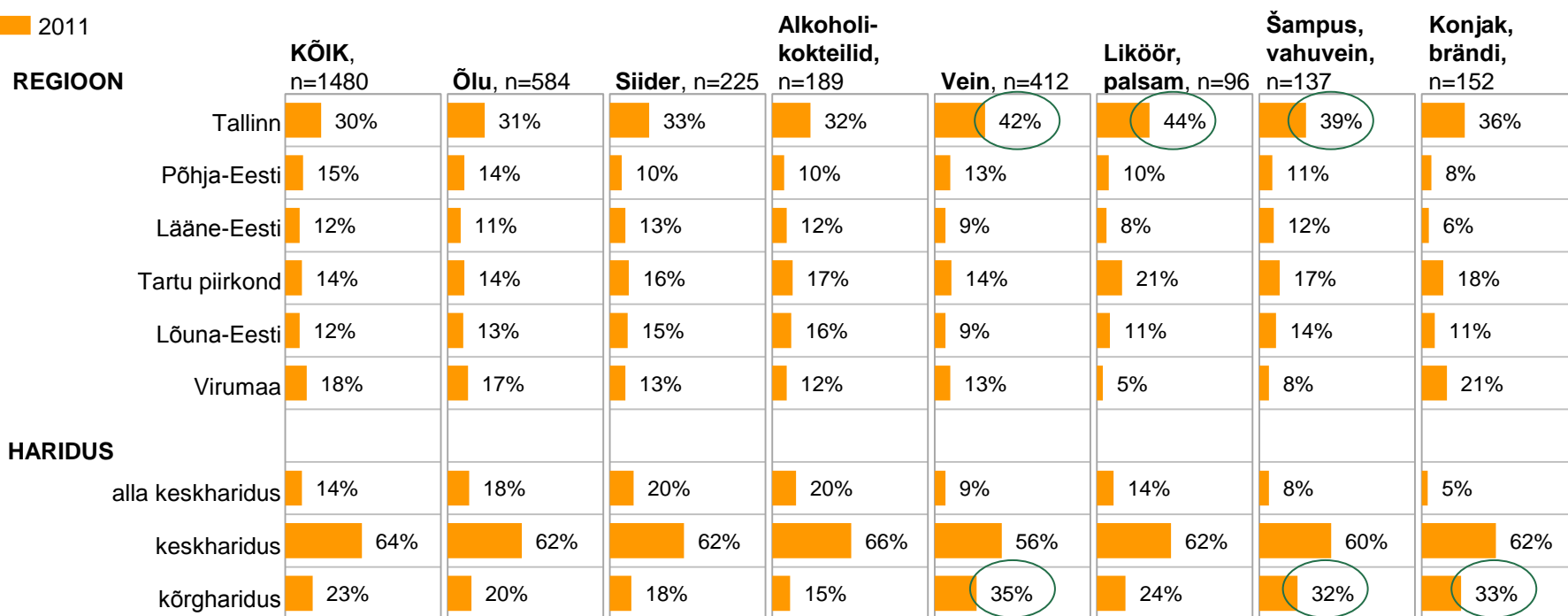
 Tarbivad keskmisest enam

Allikas: TNSAtlas™

Alkoholisortide tarbijaskonna sotsiaal-demograafiline profiil – II

veeruprotsendid antud alkoholisordi igakuistest tarbijatest

2011

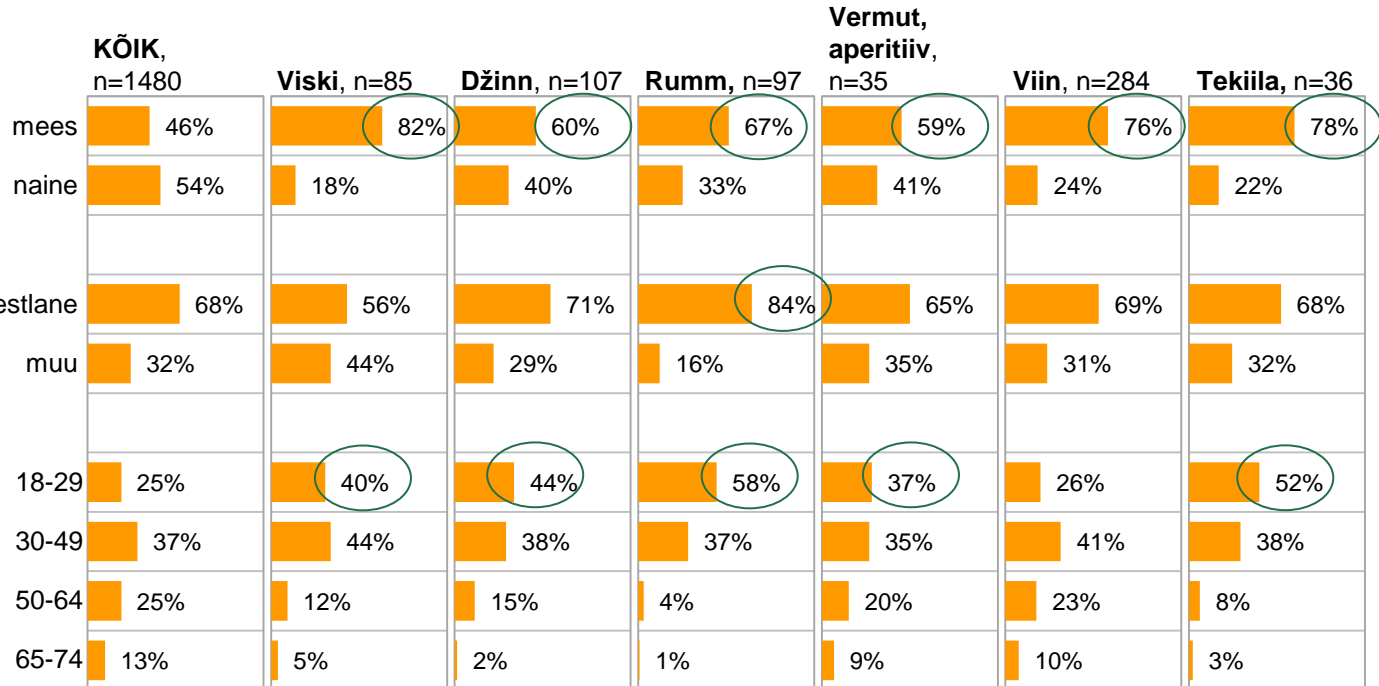
Allikas: TNSAtlas™

Alkoholisortide tarbijaskonna sotsiaal-demograafiline profiil – III

veeruprotsendid antud alkoholisordi igakuistest tarbijatest

2011

SUGU

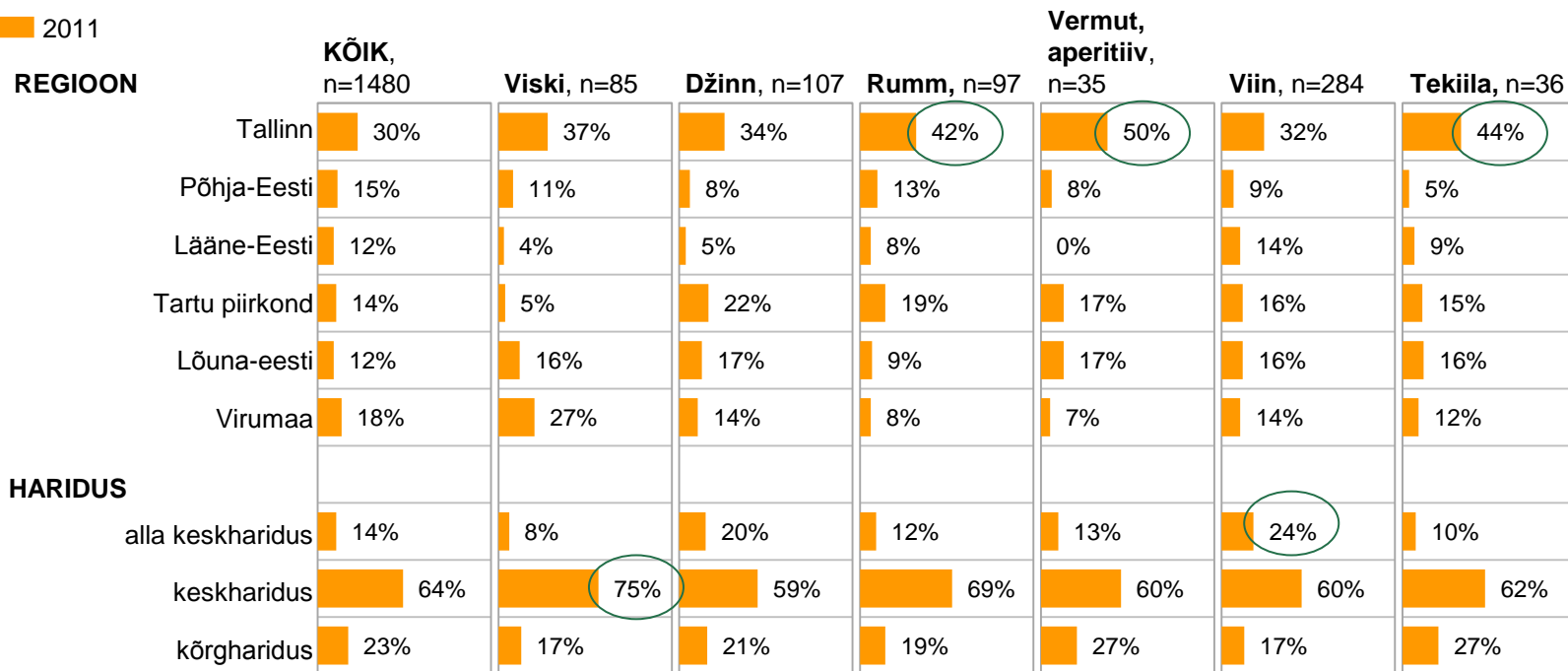

Allikas: TNSAtlas™

Alkoholisortide tarbijaskonna sotsiaal-demograafiline profiil – IV

veeruprotsendid antud alkoholisordi igakuistest tarbijatest

2011

Allikas: TNSAtlas™

Enesehinnangud alkoholi tarbimisele 3

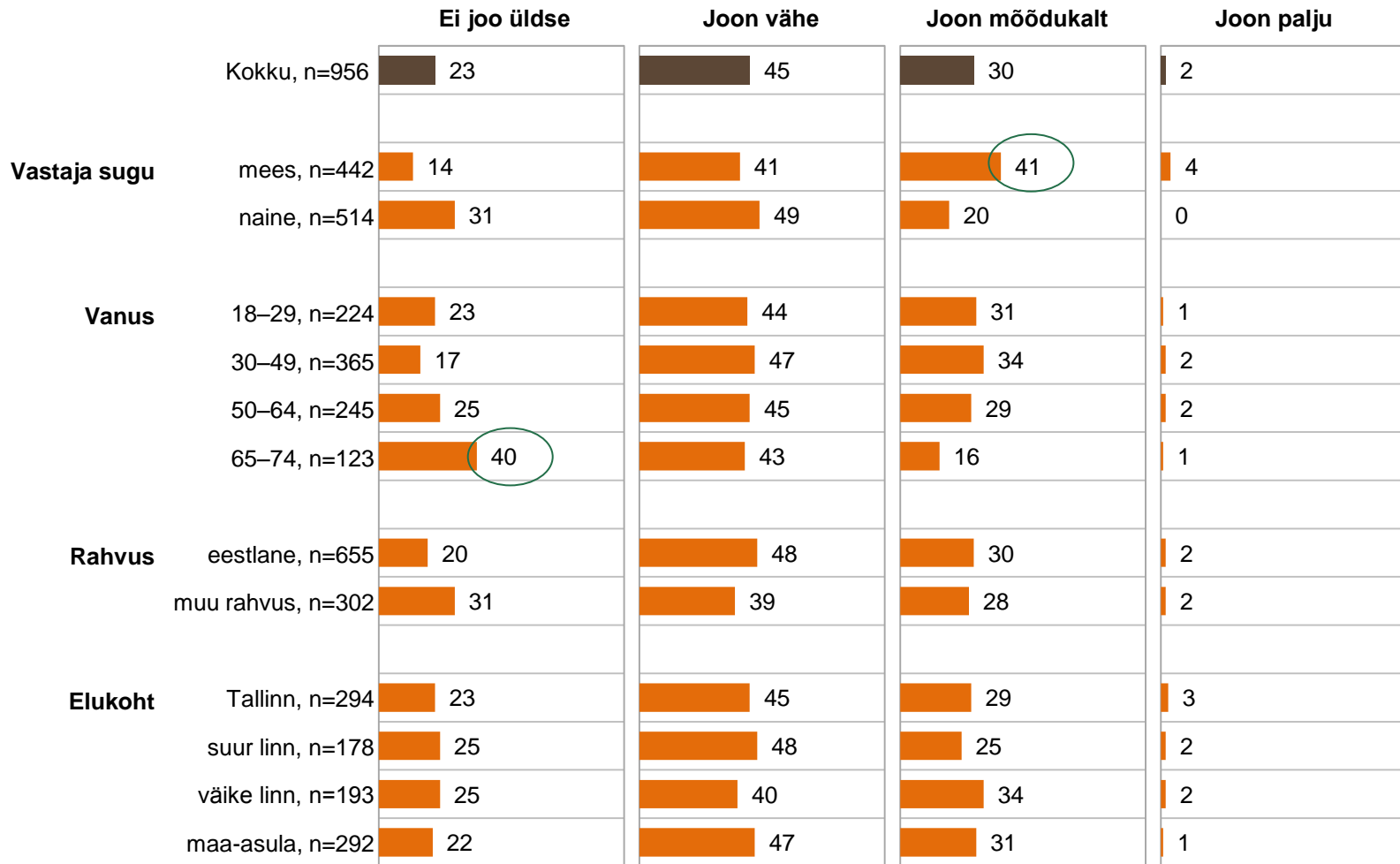
Kommentaari alkoholi tarbijaskonna enesehinnangule

- Uuringu „Elanike alkoholitarbimine ja alkoholipoliitika 2011“ tulemusena väidab 23% inimestest, et nad ei tarbi alkoholi.
- Võrreldes TNSAtlase uuringuga (10% ei tarbi alkoholi) on vahe 13%. Vahe tuleneb sellest, et need inimesed (13%) tarbivad väikesel määral a /a 1-2 korda aastas veini, vahuveini või õlut erinevatel tähtpäevadel (aastavahetus, jaanipäev jt), vastuvõttudel, kus tarbitakse alkoholi sümboolselt ja „seltskondlikus mõttes“. Vastajad ei pea seda tõenäoliselt alkoholi tarbimiseks.*
- Inimeste kogemust alkoholiga peaks tulevikus kindlasti uurima – küsima vastajatelt erinevate alkoholisortide kaupa, siis tulevad inimestele paremini ja adekvaatsemalt meelde harvemad alkoholitarbimised. Nagu eelnevalt sai kommenteeritud, et vastajad ei pea sageli ühe pokaali vahuveini tarbimist näiteks aastavahetusel ja muu alkoholisordi peaaegu sümboolset tarbimist mingil harva esineval üritusel alkoholi tarbimiseks.
- Alkoholi mittejoojate seas domineerivad pensionärid, madalama hariduse ja sissetulekuga elanikud.
- Enda hinnangul tarbib alkoholi palju vaid 2% vastanutest. Ligi pool – 45% hindab, et nad joovad alkoholi vähe ning mõõdukaks hindab oma alkoholitarbimist 30% vastajatest.
- Võrreldes praegust olukorda kahe aasta taguse perioodiga tajuvad inimesed, et nende alkoholitarbimine on pigem vähenenud. Kuna erinevate alkoholisortide tarbijaskonna suurused pole viimase kolme aasta jooksul oluliselt muutunud, viitab see tõenäoliselt sellele, et inimesed ei suuda muutusi enda alkoholitarbimises pikemas ajalisel perspektiivis objektiivselt hinnata.
- Vastajatele, kes ise peavad oma alkoholitarbimist väheseks, on põhijoogiks vein (42% on kuu jooksul tarbinud), millele järgneb õlu (36%). Mõõdukalt tarbijate põhijoogiks on õlu (67% on kuu jooksul tarbinud) ja teisel kohal on viin (57%).

* Tugineb erinevatele TNS Emori alkoholi tarbijaskonna uuringutele.

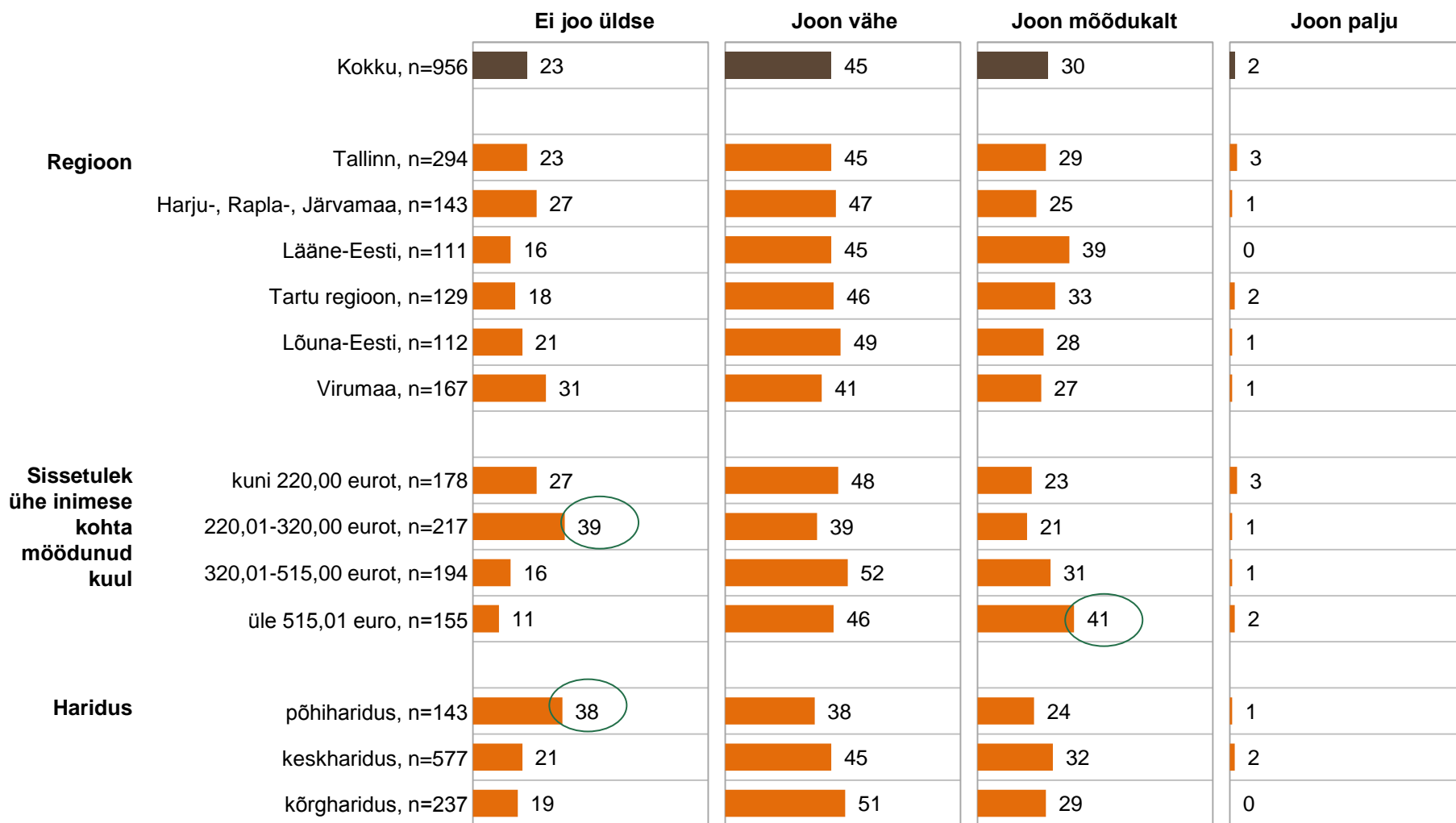
77% elanikest peab ennast alkoholitarbijaks

Elanike enesehinnang alkoholi tarbimisele – I
reaprotsentides kõikidest vastanutest, n=956

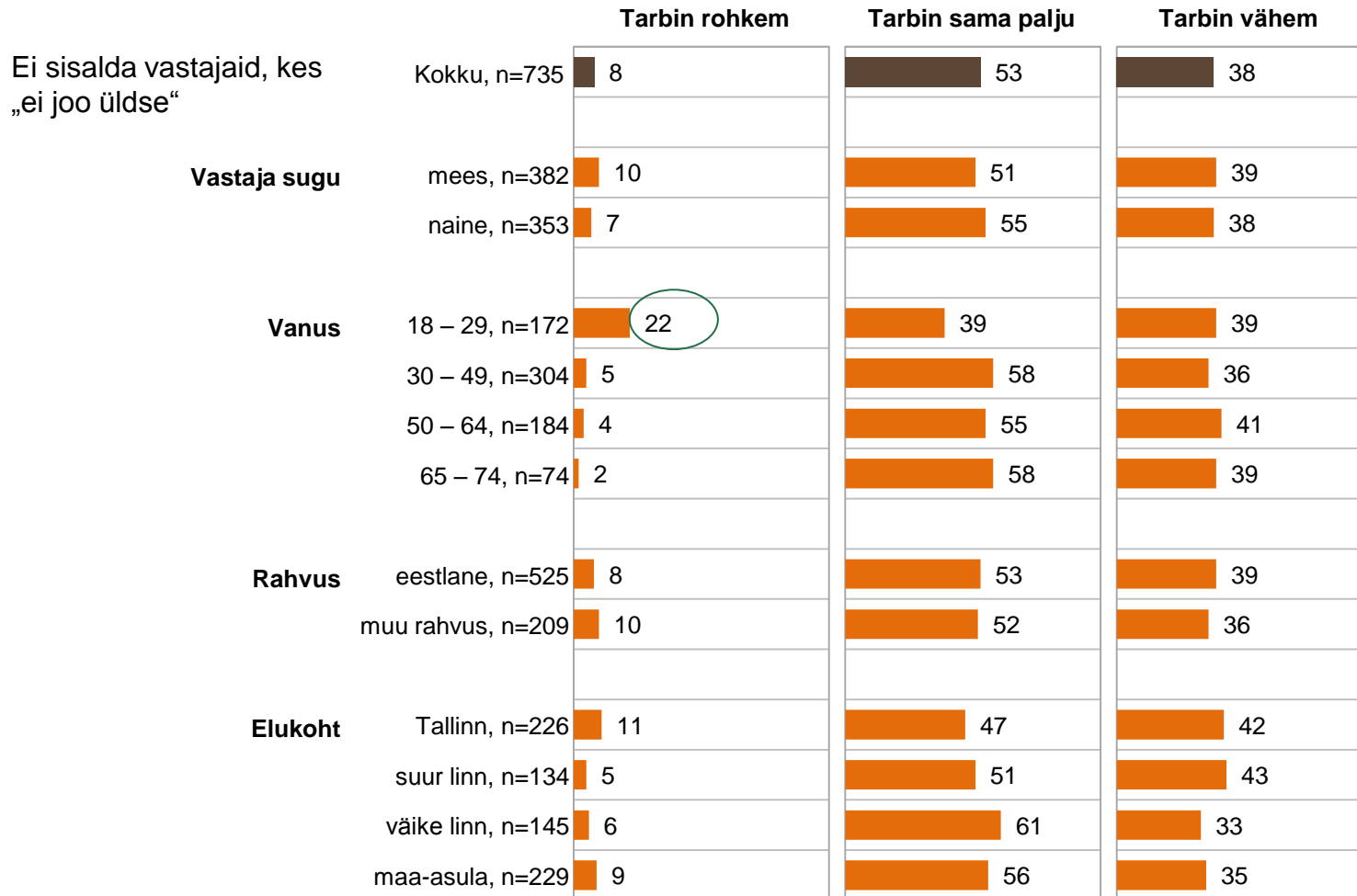
Elanike hinnang isiklikule alkoholitarbimisele – II

reaprotsentides kõikidest vastanutest, n=956

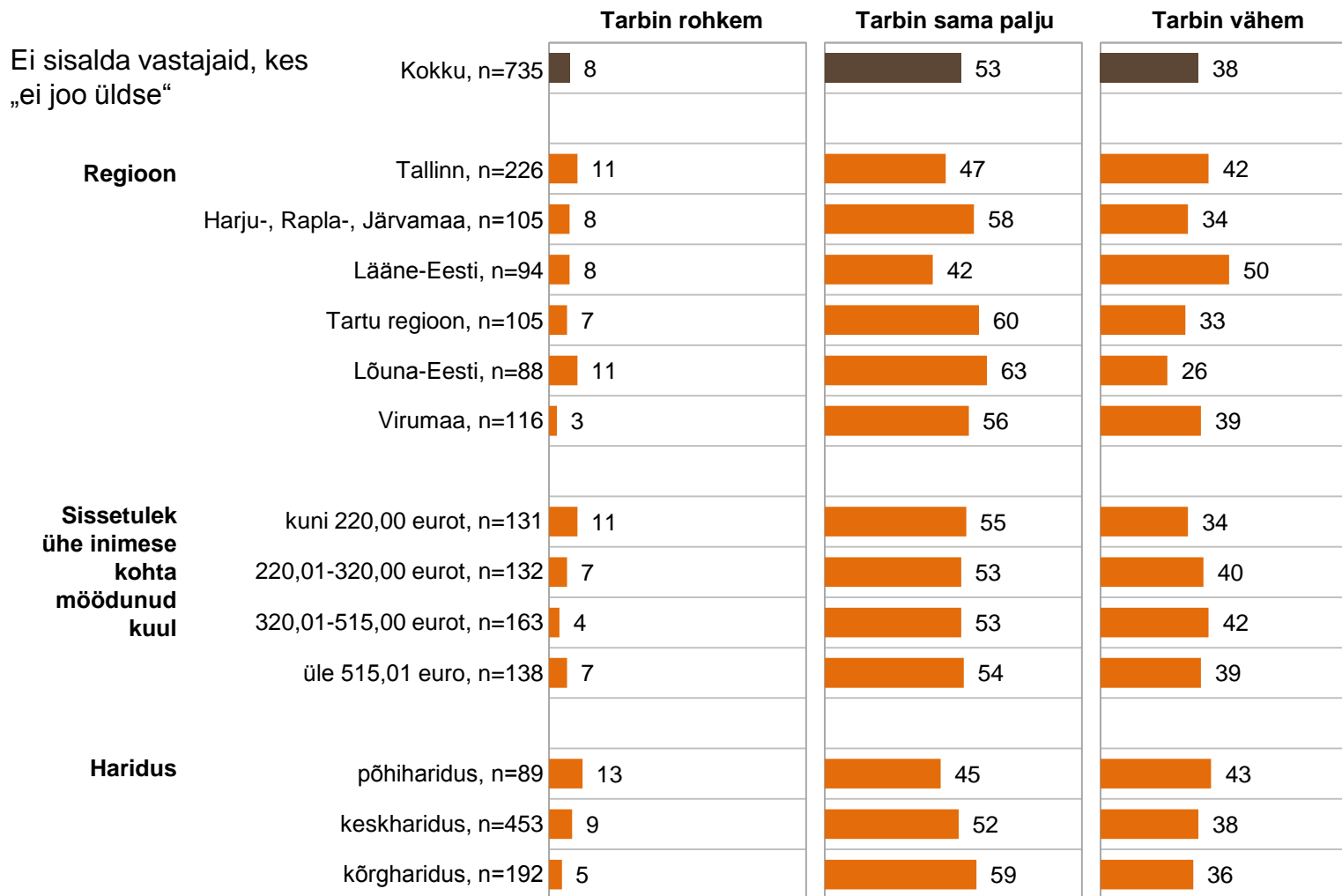
38% elanikest arvab, et nad tarbivad alkoholi vähem

Kuidas on muutunud tarbimine kolme aastaga – I
reaprotsentides, n=735

Kuidas on muutunud tarbimine kolme aastaga – II

reaprotsentides, n=735

Alkoholsete jookide tarbimissagedused olenevalt enesehinnangust

Alkoholitarbijad, kes joovad enda hinnangul **alkoholi vähe**, 45% kõigist vastanutest, n=433

	Ei joo seda üldse	Ei joonud viimasel kuul	Jõin 1-3 korda kuus	Jõin 1-2 korda nädalas	Jõin peaaegu iga päev
Viin	51%	28%	20%	2%	0%
Kanged joogid (v.a viin)	35%	35%	30%	1%	0%
Vein	33%	25%	39%	3%	0%
Vahuvein	38%	41%	21%	0%	0%
Õlu	45%	19%	25%	10%	1%
Siider	66%	21%	12%	1%	0%
Lahjad alkohoolsed segujoogid	61%	23%	14%	2%	0%

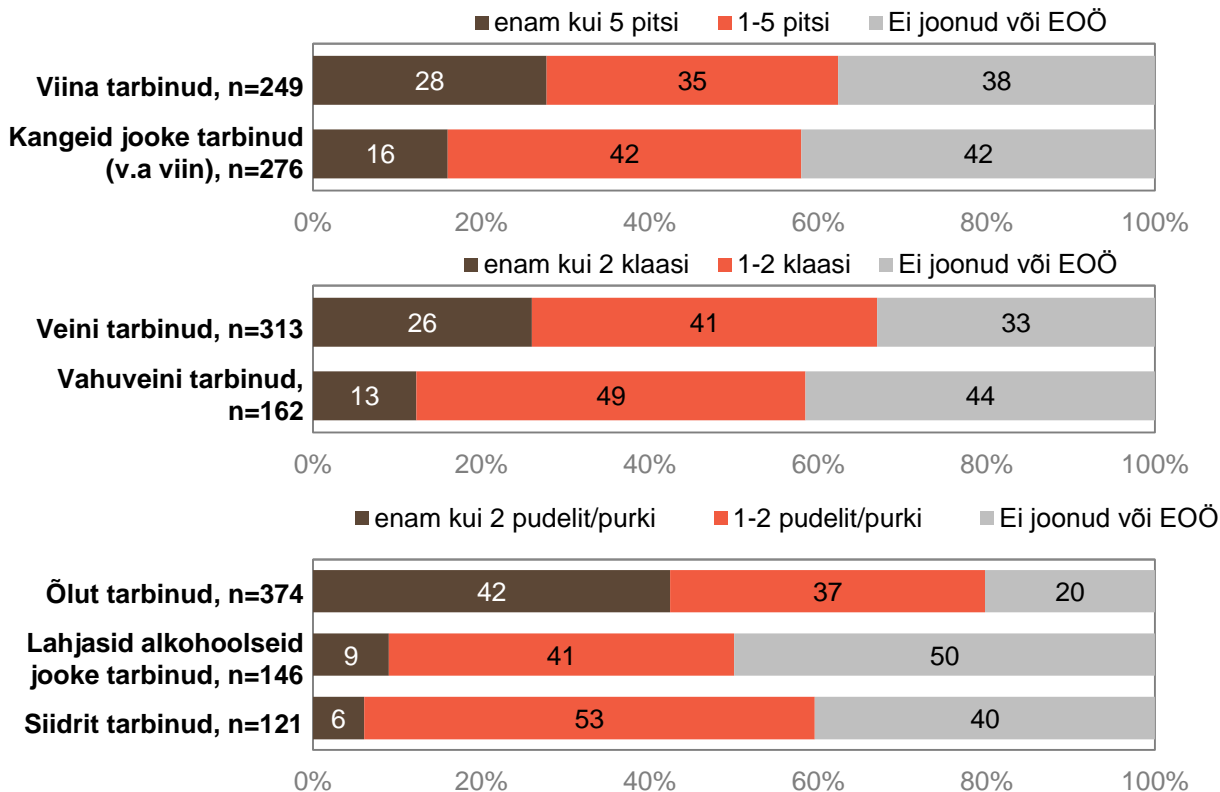
Loe: 51% alkoholi vähe tarbijatest ei joo üldse viina

Alkoholitarbijad, kes joovad enda hinnangul **alkoholi mõõdukalt**, 30% kõigist vastanutest, n=285

	Ei joo seda üldse	Ei joonud viimasel kuul	Jõin 1-3 korda kuus	Jõin 1-2 korda nädalas	Jõin peaaegu iga päev
Viin	27%	22%	43%	7%	1%
Kanged joogid (v.a viin)	27%	28%	39%	5%	0%
Vein	36%	21%	33%	9%	1%
Vahuvein	44%	34%	21%	1%	0%
Õlu	25%	7%	27%	30%	10%
Siider	68%	13%	18%	1%	0%
Lahjad alkohoolsed segujoogid	63%	15%	18%	4%	0%

Viinajoojaid, kes joovad nädalas enam kui 5 pitsi, on Eesti elanike hulgas 28%

Viimasel nädalal tarbitud alkoholikogused
reaprotsentides, viimasel kuul antud alkoholisorti tarbinutest

Välismaal tehtud alkoholiostud ja Eestist kaasaostud

4

Alkoholi ostmine välismaalt, kaasavõtmiseks Eestisse viimase aasta jooksul

- Välismaalt ostetakse kaasa kõige enam kangeid alkohoolseid jooke (sh ka viin) ja ka õlut.
- 11% alkoholitarbijatest ostis viimase aasta jooksul kangeid alkohoolseid jooke Eestis tarbimiseks välismaalt kaasa. Absoluutarvuna on neid ligikaudu 84 000 inimest.
- Kanget alkoholi ostsid välismaalt kaasa keskmisest enam mitte-eestlased ja Virumaal elavad inimesed.

Eestist kaasa ostetud alkoholi välismaale viimine

- Alkoholi on ostnud viimase aasta jooksul välismaale viimiseks 18% kõikidest vastanutest.
- Seega ostis alkoholi välismaale viimiseks ligikaudu 180 000 inimest.
- Eestist välismaale viisid keskmisest enam alkoholi kaasa nooremad (alla 30-aastased) ja kõrgema sissetulekuga inimesed.
- Kohaliku 40% viina hinna poolest oli Tallinn detsembris kõige odavamate Euroopa pealinnade seas, odavam oli viina hind ainult Varssavis. Absolut viina ja õlle hinnavõrdluses paigutus Tallinna hind Euroopa pealinnade seas keskmiste hulka.

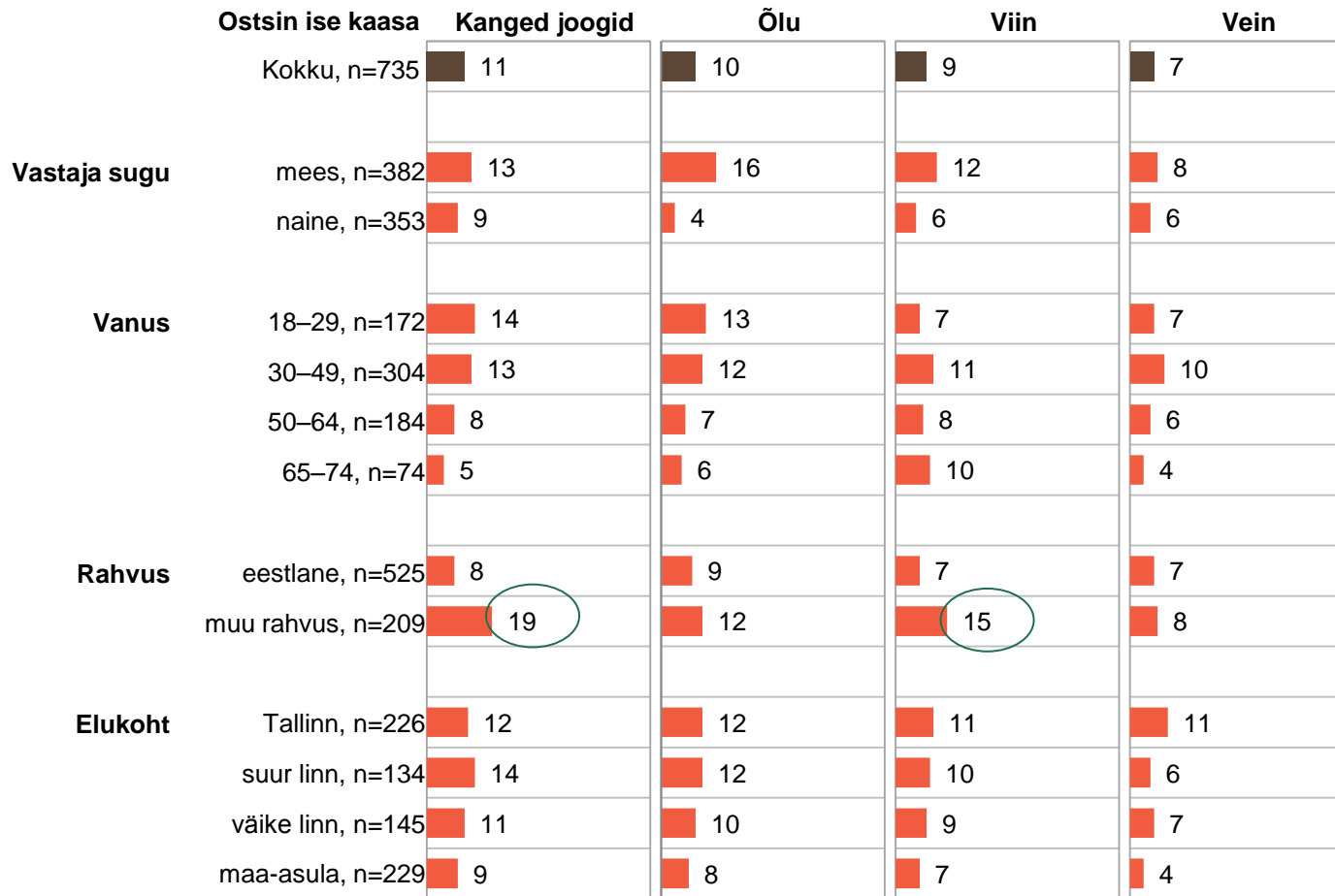
Kange alkohol ja õlu on peamised alkoholisordid välismaalt kaasatoomiseks

Elanike välismaal tehtud alkoholiostud, et tarbida Eestis protsentides nendest, kes enda hinnangul tarbivad alkoholi, n=735

	Ei ostnud ise, ega teiste kaudu	Ostis ise välismaalt kaasa	Ostis teiste toodud jooke
Kanged joogid (viski, liköör)	86%	11%	3%
Õlu	89%	10%	1%
Viin	88%	9%	3%
Vein	90%	7%	3%
Vahuvein	93%	6%	1%
Long drink'id, kokteilid	95%	5%	0%
Siider	96%	4%	0%

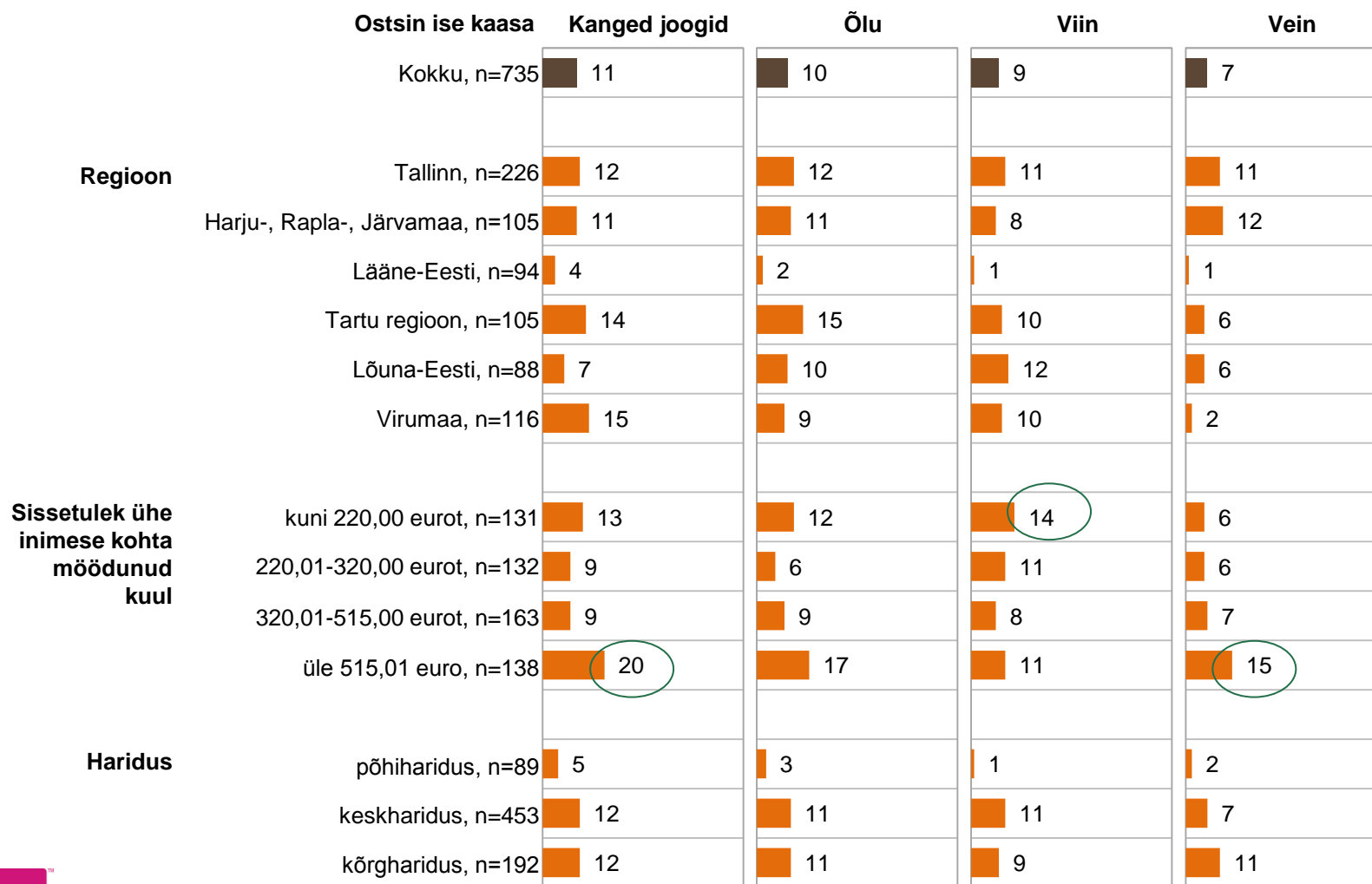
Välismaal tehtud alkoholiostude määrad erinevates sotsiaaldemograafilistes rühmades – I

reaprotsendid nendest, kes enda hinnangul tarbivad alkoholi

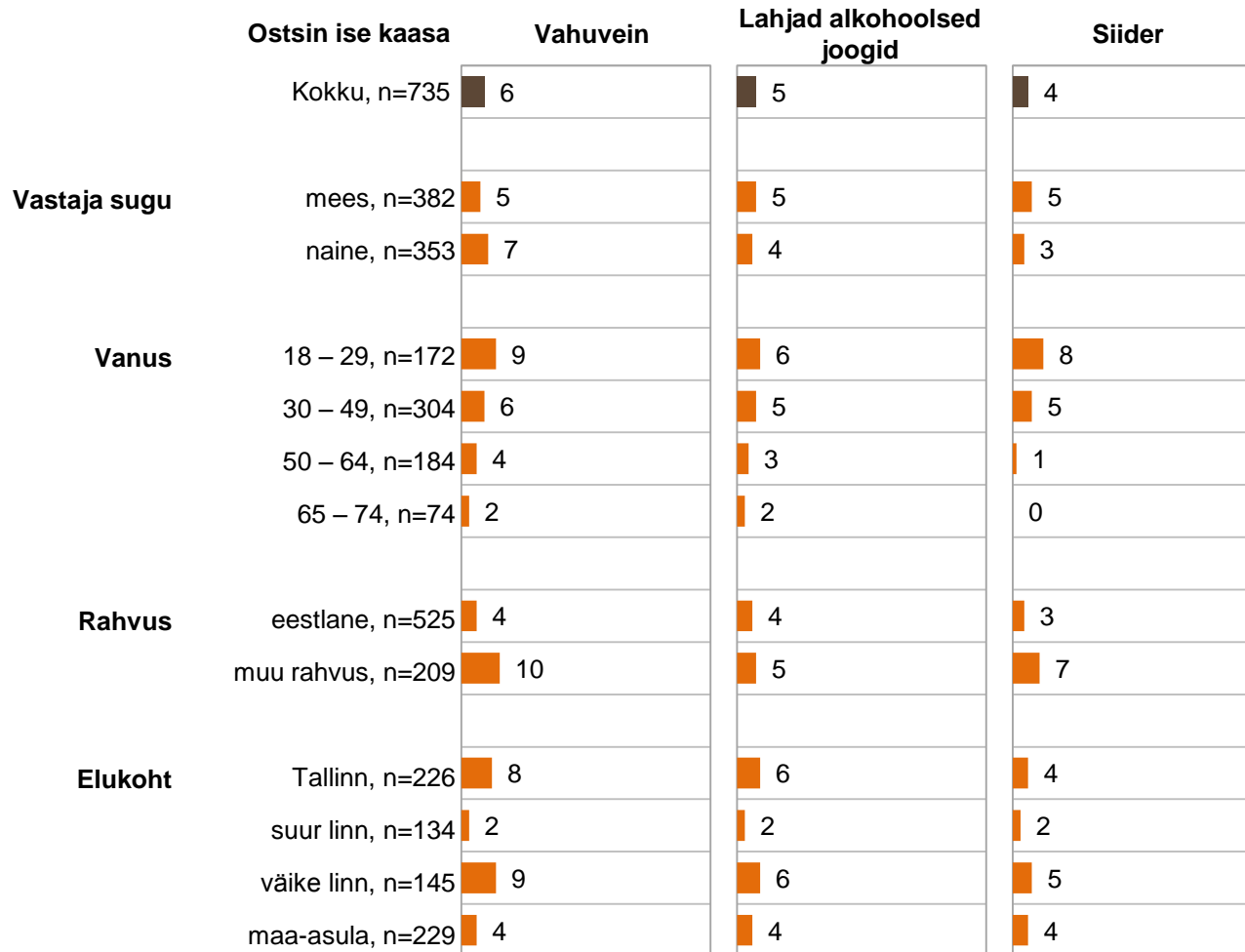
Välismaal tehtud alkoholiostude määrad erinevates sotsiaal-demograafilistes rühmades – II

reaprotsendid nendest, kes enda hinnangul tarbivad alkoholi

Välismaal tehtud alkoholiostude määrad erinevates sotsiaal-demograafilistes rühmades – III

reaprotsendid nendest, kes enda hinnangul tarbivad alkoholi

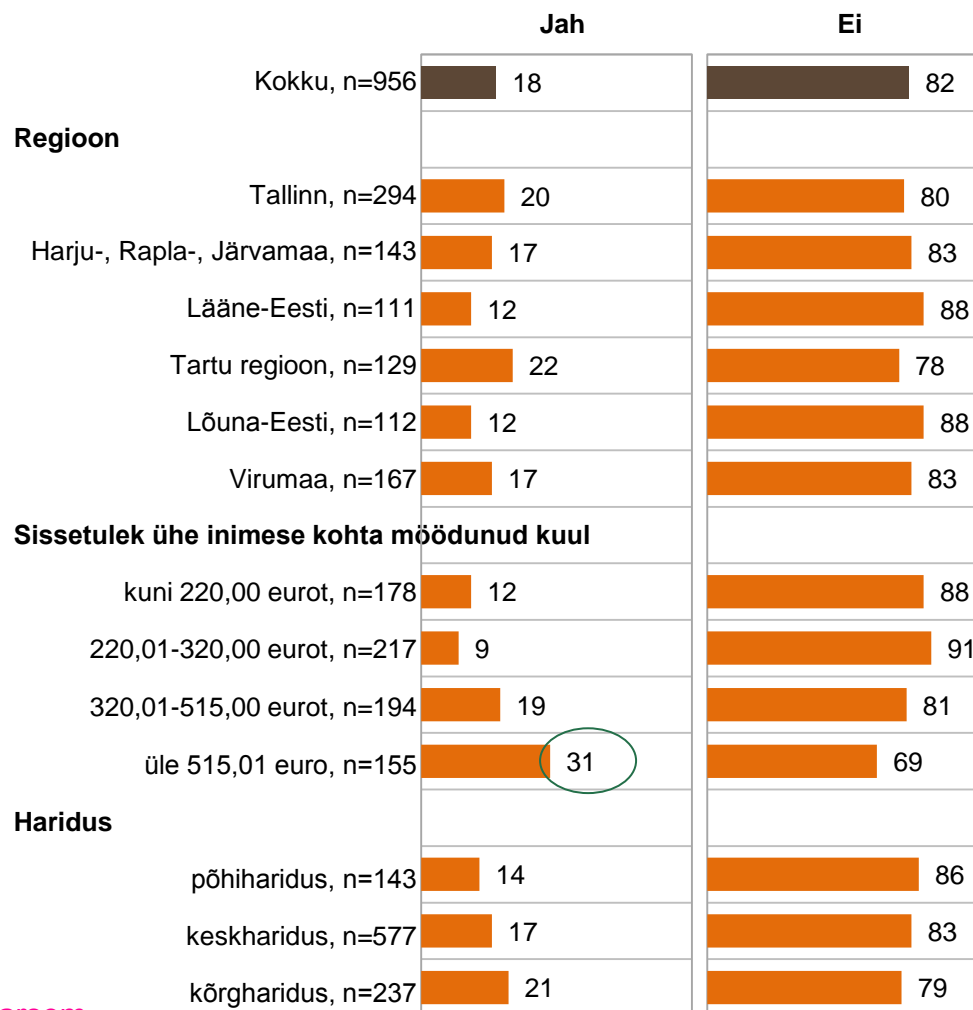
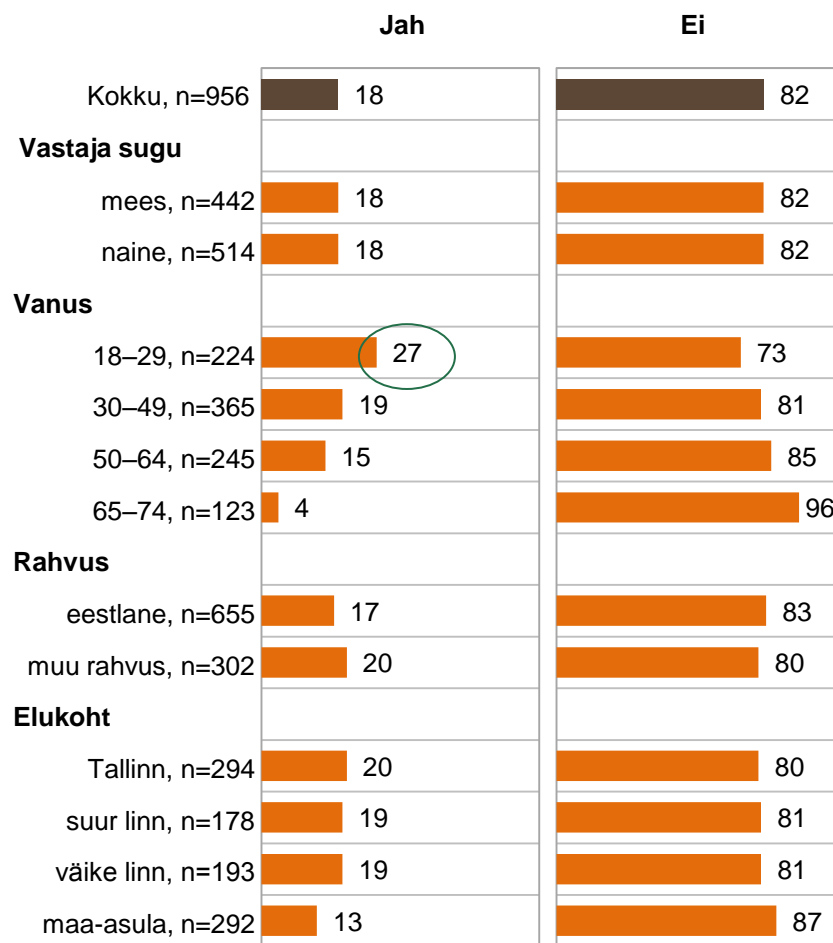
Välismaal tehtud alkoholiostude määrad erinevates sotsiaal-demograafilistes rühmades – IV

reaprotsendid nendest, kes enda hinnangul tarbivad alkoholi

	Ostsin ise kaasa	Vahuvein	Lahjad alkohoolsed joogid	Siider
Regioon				
	Kokku, n=735	6	5	4
	Tallinn, n=226	8	6	4
	Harju-, Rapla-, Järvamaa, n=105	14	4	4
	Lääne-Eesti, n=94	1	1	0
	Tartu regioon, n=105	2	9	7
	Lõuna-Eesti, n=88	2	3	5
	Virumaa, n=116	3	3	3
Sissetulek ühe inimese kohta möödunud kuul				
	kuni 220,00 eurot, n=131	5	7	7
	220,01-320,00 eurot, n=132	3	2	3
	320,01-515,00 eurot, n=163	7	4	1
	üle 515,01 euro, n=138	9	9	6
Haridus				
	põhiharidus, n=89	0	3	1
	keskharidus, n=453	5	6	6
	kõrgharidus, n=192	9	2	0

Alkoholsete jookide ostmine välismaale viimiseks erinevates sotsiaal-demograafilistes rühmades reaprotsentides kõikidest vastanutest

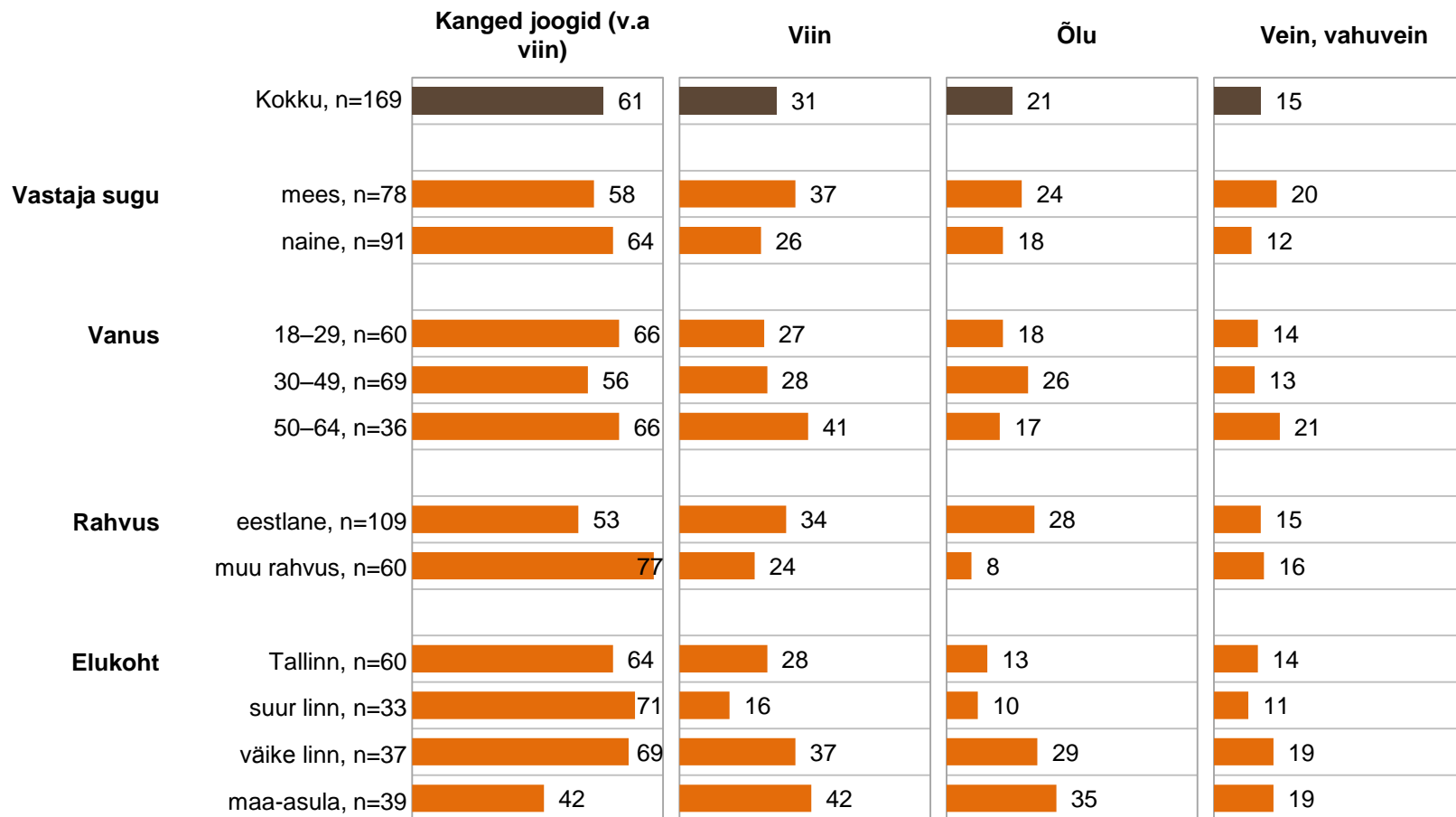
Jookide ostmine välismaale viimiseks – kingitused, tellimused, müügiks vms, mitte oma tarbeks.

Alkoholsete jookide välismaale viimine on populaarsem nooremate seas ja inimeste hulgas, kelle möödunud kuu sissetulek oli üle 515,01€.

Välismaale viidud alkoholisordid – I

reaprotsendid nendest, kes ostsid 2011. a alkoholi kaasa välismaale viimiseks

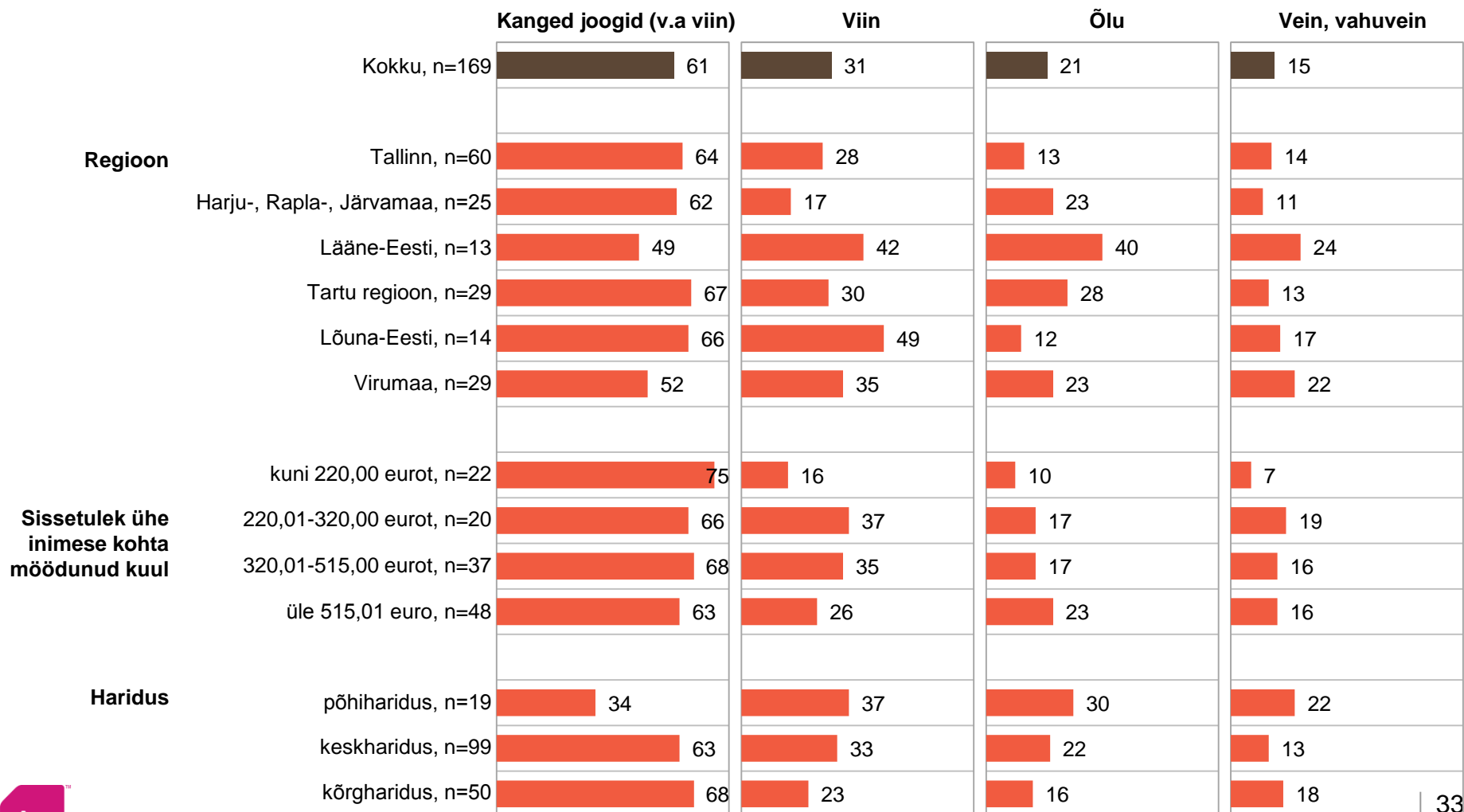

Välismaale viidud alkoholisortidest on populaarseimad kanged alkohoolsed joogid. Lahja alkoholi populaarsus on 4 korda väiksem.

Populaarseim välismaale viidud alkoholitüüp on kanged alkohoolsed joogid

Välismaale viidud alkoholisordid – II

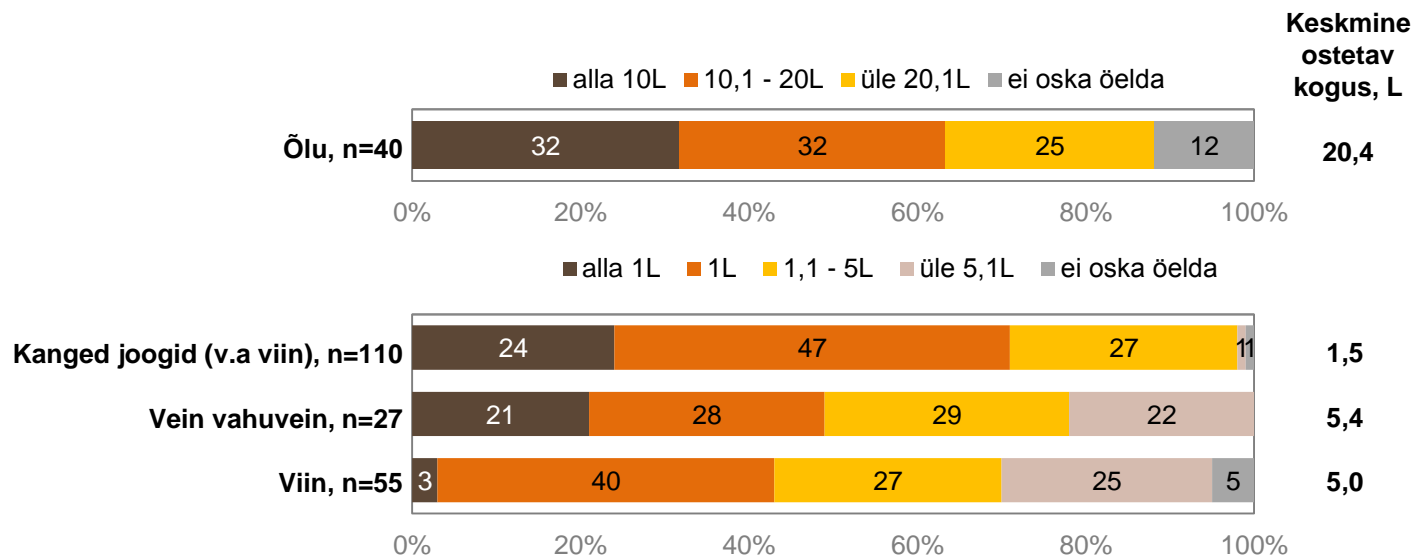
reaprotsendid nendest, kes ostsid 2011. a alkoholi kaasa välismaale viimiseks

Välismaale kaasa ostetud õlle keskmine kogus on 20,43 liitrit

Välismaale viidud alkoholi mahud

reaprotsentides nendest, kes ostsid 2011. a alkoholi kaasa välismaale viimiseks

Populaarseim kaasaostetav kange alkoholi kogus on üks liiter. Õlle puhul on välismaale viidud koguste jagunemine erinevate koguste lõikes ühtlane.

Suurimad hinnavahed on lähimate naabrite - Helsingi ja Stockholmigiga

Alkoholi hinnad Euroopa pealinnades, detsember 2011

	Absolut vodka 40%, 0,7 L		Kohalik viin 40%, 0,5 L		Õlu (hele, 4,3 - 4,7%, klaaspudel), 0,5 L	
	Toote hind	Vahe Eestiga (Tallinn= 100%)	Toote hind	Vahe Eestiga (Tallinn= 100%)	Toote hind	Vahe Eestiga (Tallinn= 100%)
Tallinn	16,55	100	4,95	100	0,86	100
Riia	17,19	104	5,09	103	0,70	82
Vilnius	13,90	84	5,07	102	0,45	52
Helsinki	21,40	129	14,20	287	1,45	169
Stockholm	26,31	159	16,27	329	1,28	148
Varssavi	9,92	60	4,92	99	0,49	57
Praha	10,88	66	5,65	114	0,81	95
Amsterdam	13,99	85	8,49	172	0,63	73
Berliin	13,49	82	4,99	101	0,54	63
Kopenhaagen	18,69	113	12,20	246	2,32	270
London	21,40	129	11,90	240	1,77	206

Punased hinnad on kallimad ja rohelised odavamad kui Tallinnas.

TNS Emori Agriseire alusel

Alkohoolsete jookide valmistamine kodus

5

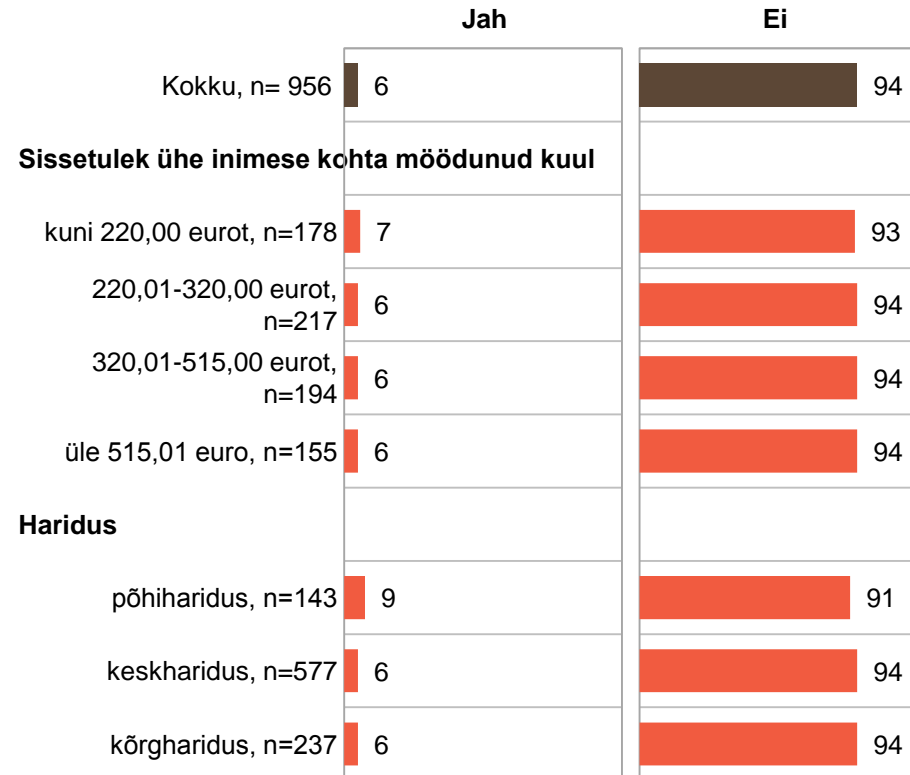
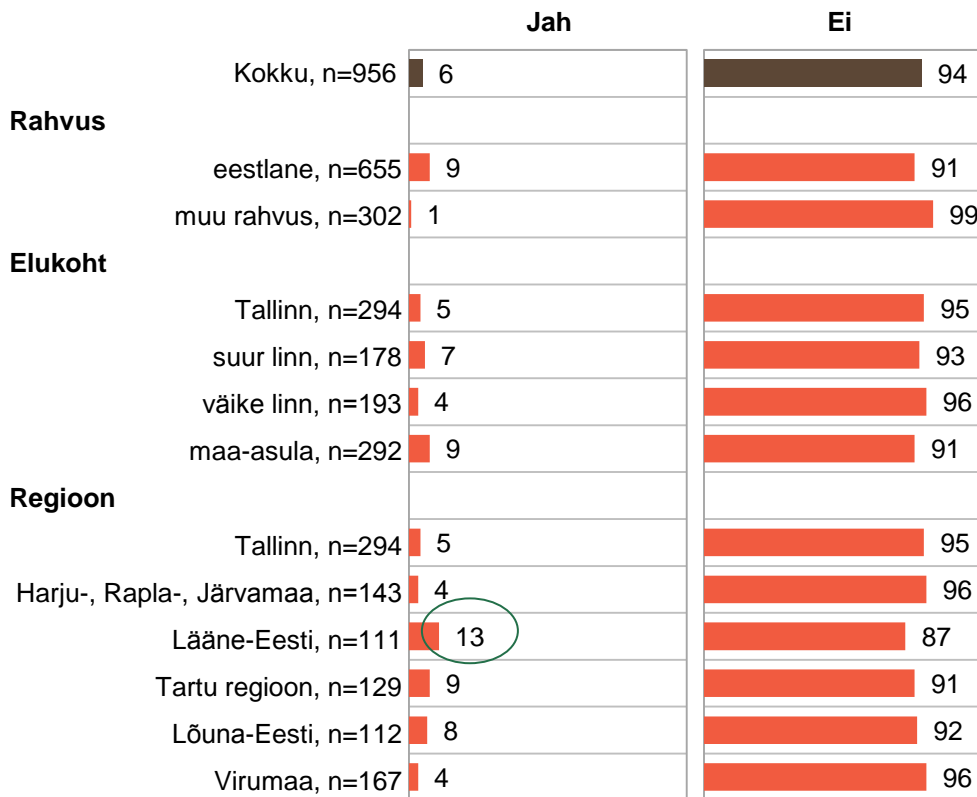

Kodus on alkoholi valmistanud 37 000 majapidamist

- 6% Eesti peredest on valmistanud 2011. aastal kodus alkoholi. Statistikaameti andmetel oli Eestis 2010. aastal 609 100 perekonda. Seega on kodus valmistanud alkoholi ligikaudu 37 000 perekonda.
- Populaarseim kodus valmistatud alkoholne jook on puuvilja- ja marjavein.
- 8% kodus alkoholi valmistanud peredest on destilleerinud ka alkoholi, seega on selliseid perekondi ligikaudu 3000.

Alkoholsete jookide kodus valmistajaid on enim Lääne-Eesti piirkonnas

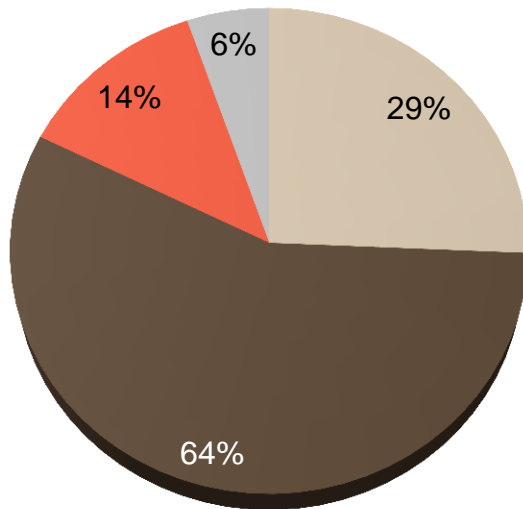
Alkoholsete jookide valmistamine kodus reaprotsentides kõikidest vastanutest

Kodus valmistatud alkohoolsed joogid

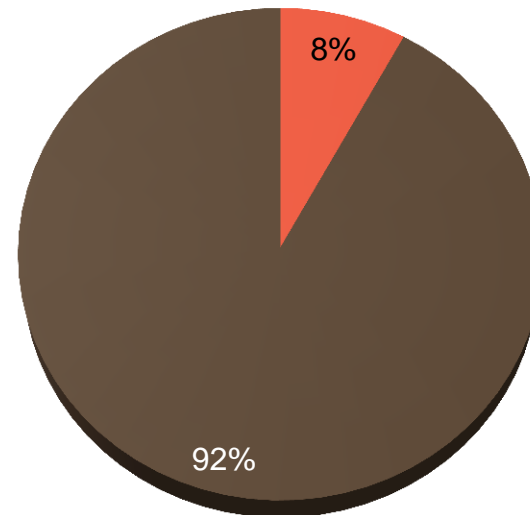
protsentides nendest, kes valmistasid kodus alkoholi 2011. a, n=61

- koduõlu
- puuvilja- või marjavein
- kange alkohoolse joogi baasil valmistatud joogid
- muu

Destilleerinud kanget alkoholi kodus, n=61

- jah
- ei

Hoiakud alkoholipoliitika suhtes

6

Mida arvatakse alkoholipoliitikast?

- **Uuringu tulemused näitavad, et alkoholi müügikohad asuvad elukohale hästi lähedal.** Kõige mugavam on alkoholi hankida Tallinnas, kus 87%-l vastajatest on võimalus jõuda alkoholi müügikohani kuni kümne minutiga. Tartu regioonis on sama (kuni kümneminutiline) distants alkoholi hankimise kohani 83%-l küsitletutest. Ebamugavam on alkoholi hankida Lõuna-Eestis elavatel inimestel.
- Eesti elanike arvates on alkoholi tarbimises **kaks väga tõsist probleemi**. 66% vastajatest peab oluliseks probleemiks **sõiduki juhtimist alkoholijoobes**. Teiseks tõsiseks probleemiks hinnati **laste ja noorte alkoholitarbimist**, seda mainis väga tõsise probleemina 61% inimestest.
- Ühelt poolt Eesti elanikud küll tunnetavad, et alkoholist tulenevad tõsised probleemid, kuid teiselt poolt leiab 59% Eesti elanikest, et alkoholipoliitika peaks olema väheste piirangutega või liberaalne. Väheste piiranguid pooldavad rohkem mehed ja keskealised vastajad (30-49). Rangete piirangute poolt oli 41% küsitletutest. Enim olid selle mõtte poolt naised ja vanemaealised.
- Alkoholimüüki aktsepteeritakse enim kontsertidel ja kultuuriüritustel. Spordivõistlustel alkoholi müümist peab sobilikuks vaid 10% Eesti elanikest.
- Eestimaalaste üldine hoiak **alkoholi tarbimise vähendamise suhtes oli positiivne**. 82% vastajaist leidis, et seda tuleks teha.
- Alkoholi tarbimist vähendavate meetmete hulgas pooldavad Eesti elanikud pigem isiklikku vastutust ja vähem väliseid survevahendeid nagu alkoholi müügikohtade arvu vähendamist või alkoholiaktsiisi tõusu. Välistest mõjutajatest toetatakse enam:
  - järelevalve suurendamist alkoholimüügiga seotud õigusrikkumiste üle (nt müük alaealisele, illegaalne müük);
  - alkoholi tarbimise negatiivsete tagajärgede näitamist noortele;
  - alkoholijoobes inimeste rangemalt karistamist õigusrikkumise korral (nt sõiduki joobes juhtimisel).

87%-le tallinlastest on lähim alkoholi müügikoht kuni kümne minuti kaugusel

Hinnang alkoholi kättesaadavusele regionide lõikes, lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast reaprotsendid

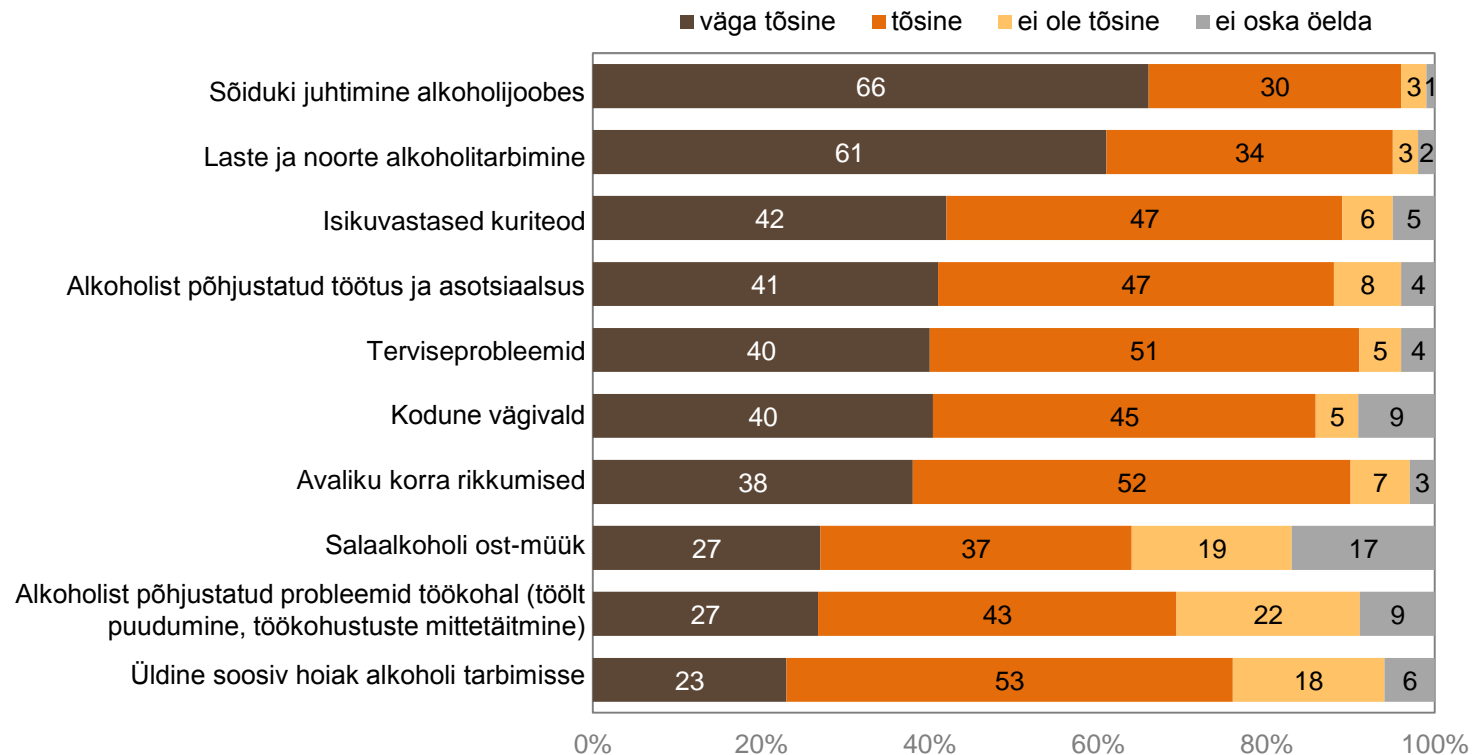
	Elumajas või naabermajas	Aega kulub kuni 10 min	Aega kulub kuni 30 min	Aega kulub üle 30 min
Eestis keskmiselt, n=956	9%	68%	20%	3%
Tallinn, n=294	13%	74%	12%	1%
Harju-, Rapla-, Järvamaa, n=143	6%	66%	24%	4%
Lääne-Eesti, n=111	4%	67%	28%	1%
Tartu regioon, n=129	3%	80%	17%	0%
Lõuna-Eesti, n=112	1%	56%	33%	9%
Virumaa, n=167	16%	60%	18%	6%

Kõige enam on Tartu regioonis ja Tallinnas elavatel inimestel lähedal asuvaid alkoholi müügikohti, milleni jõudmiseks kulub kuni kümme minutit.

Kuni pool tundi ja enam kulub aega kõige rohkem Lõuna-Eesti elanikel, et jõuda lähima alkoholi müügikohani.

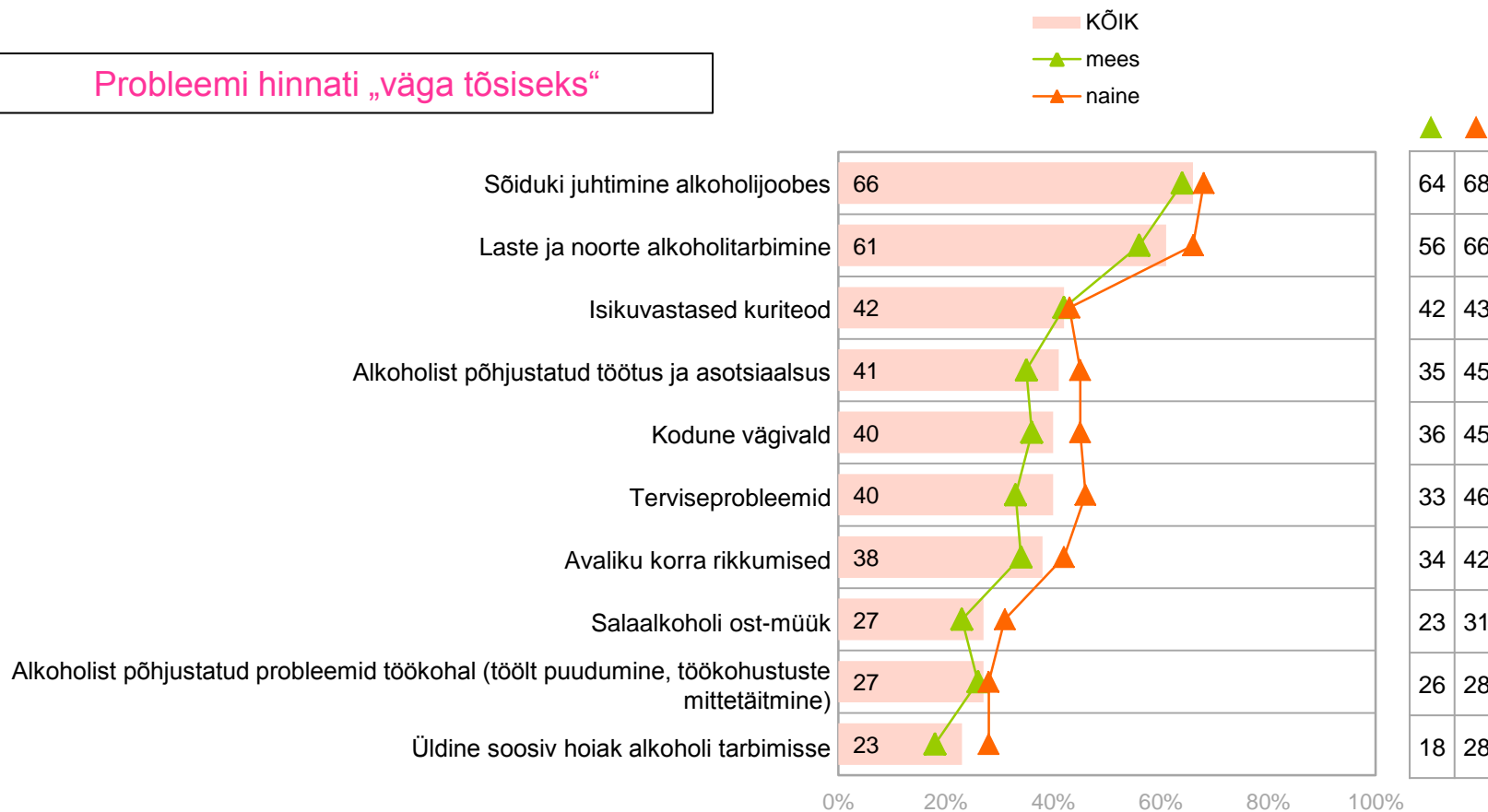
66% Eesti elanike arvates on kõige tõsisem alkoholiga seotud probleem sõiduki joobes juhtimine

Alkoholist tulenevate probleemide tõsiduse tunnetamine Eestis protsentides kõikidest vastanutest, n=956

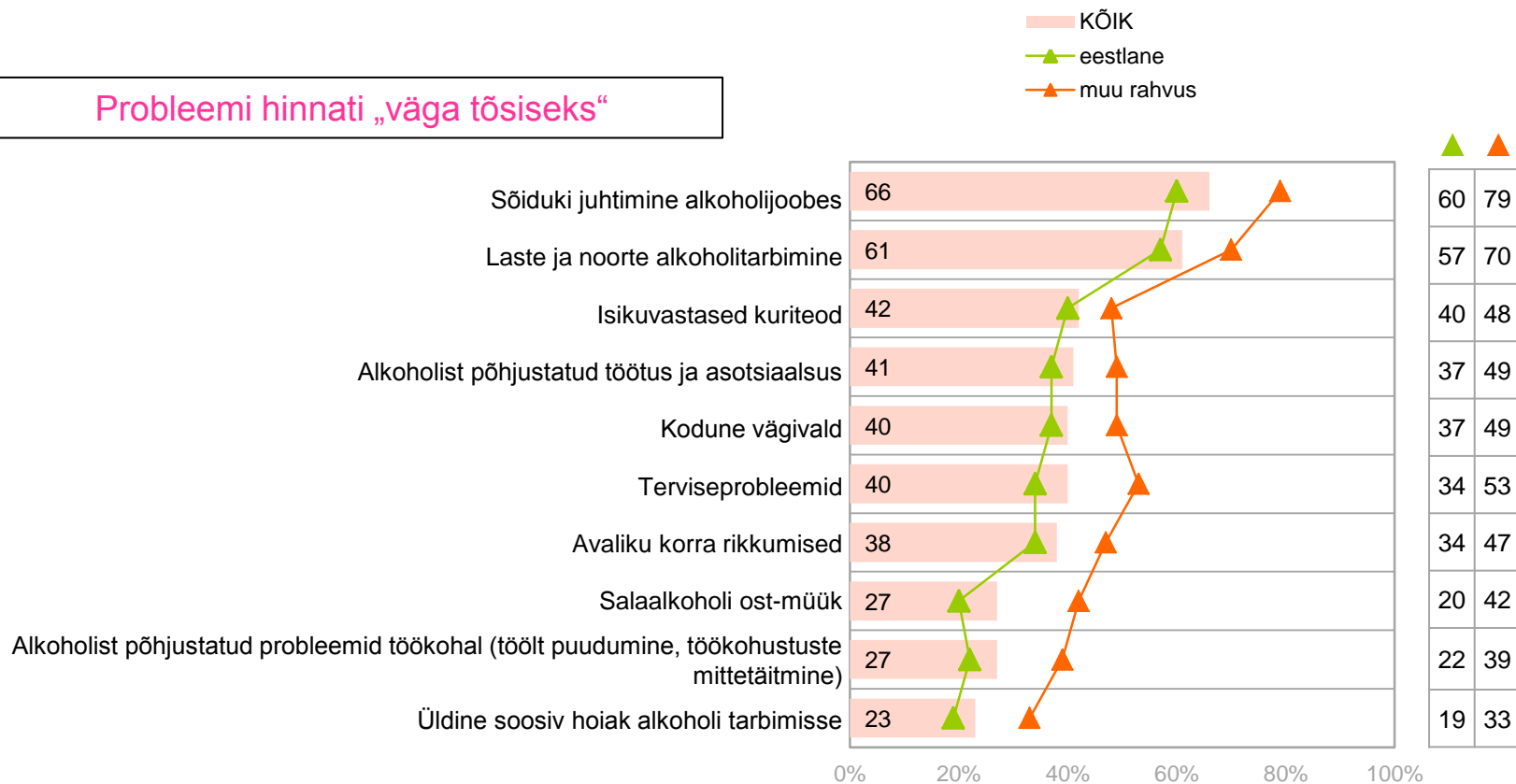
Alkoholist tulenevate probleemide tõsiduse tunnetamine soo lõikes

Probleemi hinnati „väga tõsiseks“

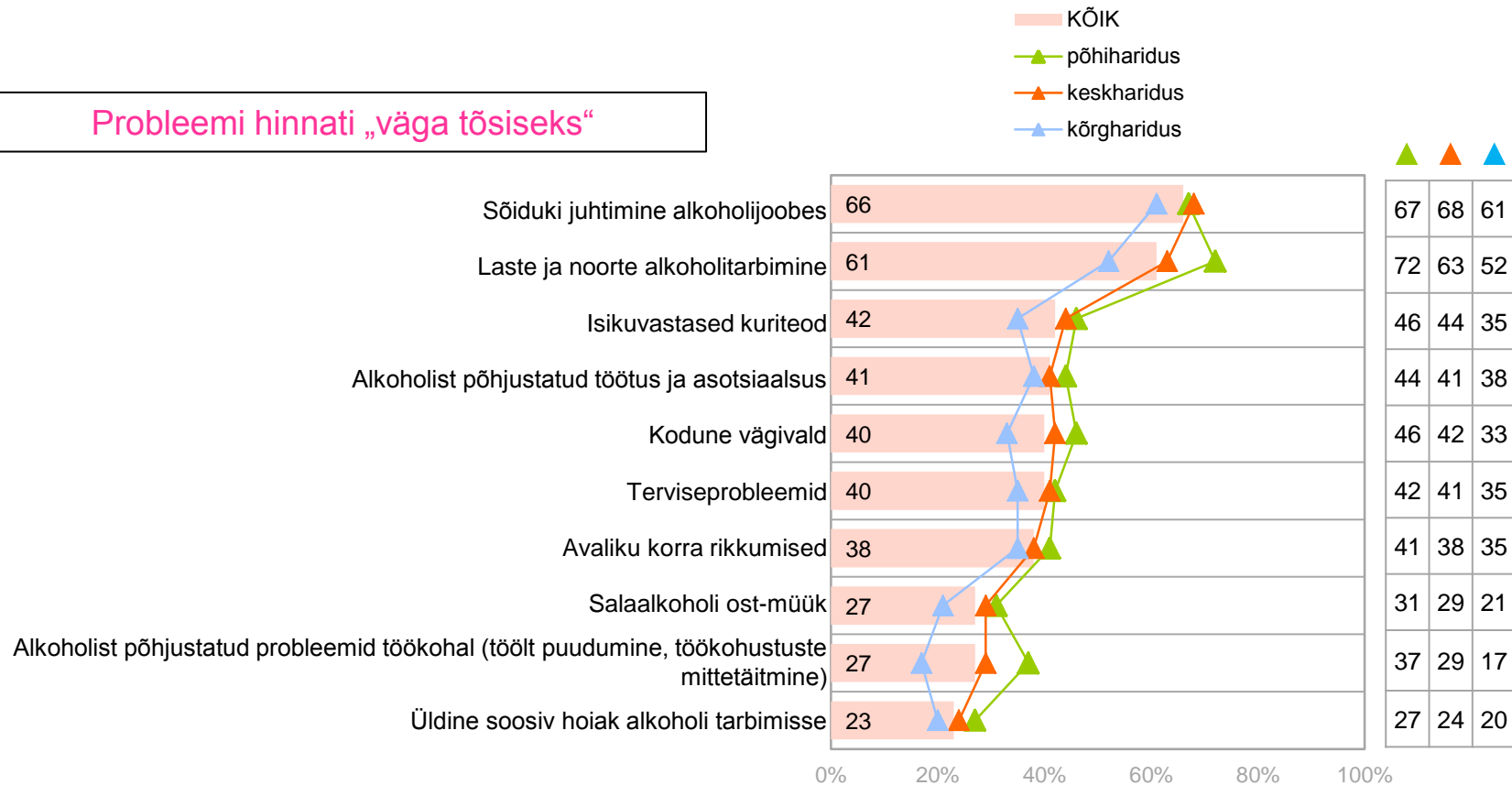
Alkoholist tulenevate probleemide tõsiduse tunnetamine rahvuse lõikes

Probleemi hinnati „väga tõsiseks“

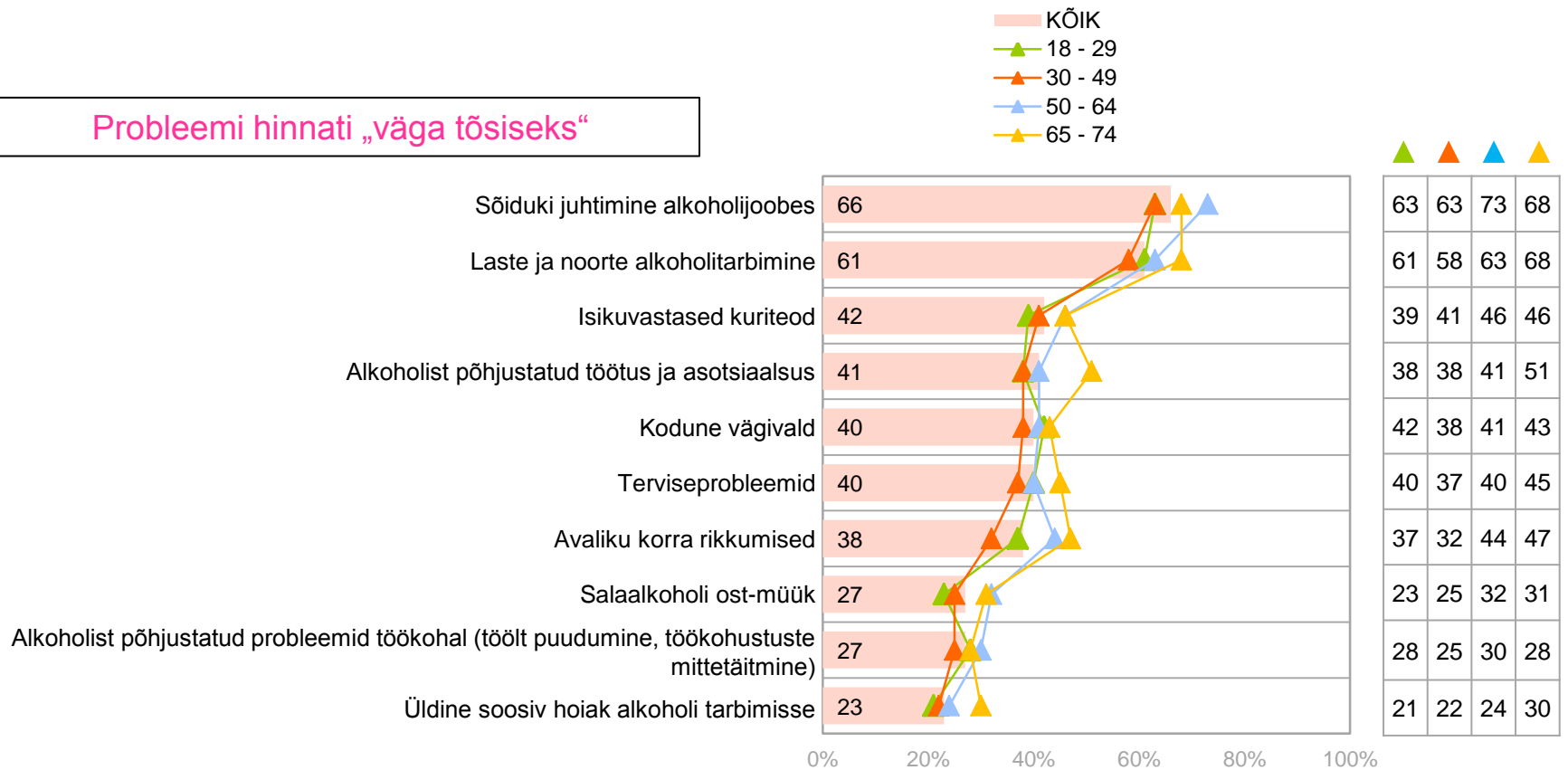
Alkoholist tulenevate probleemide tõsiduse tunnetamine hariduse lõikes

Probleemi hinnati „väga tõsiseks“

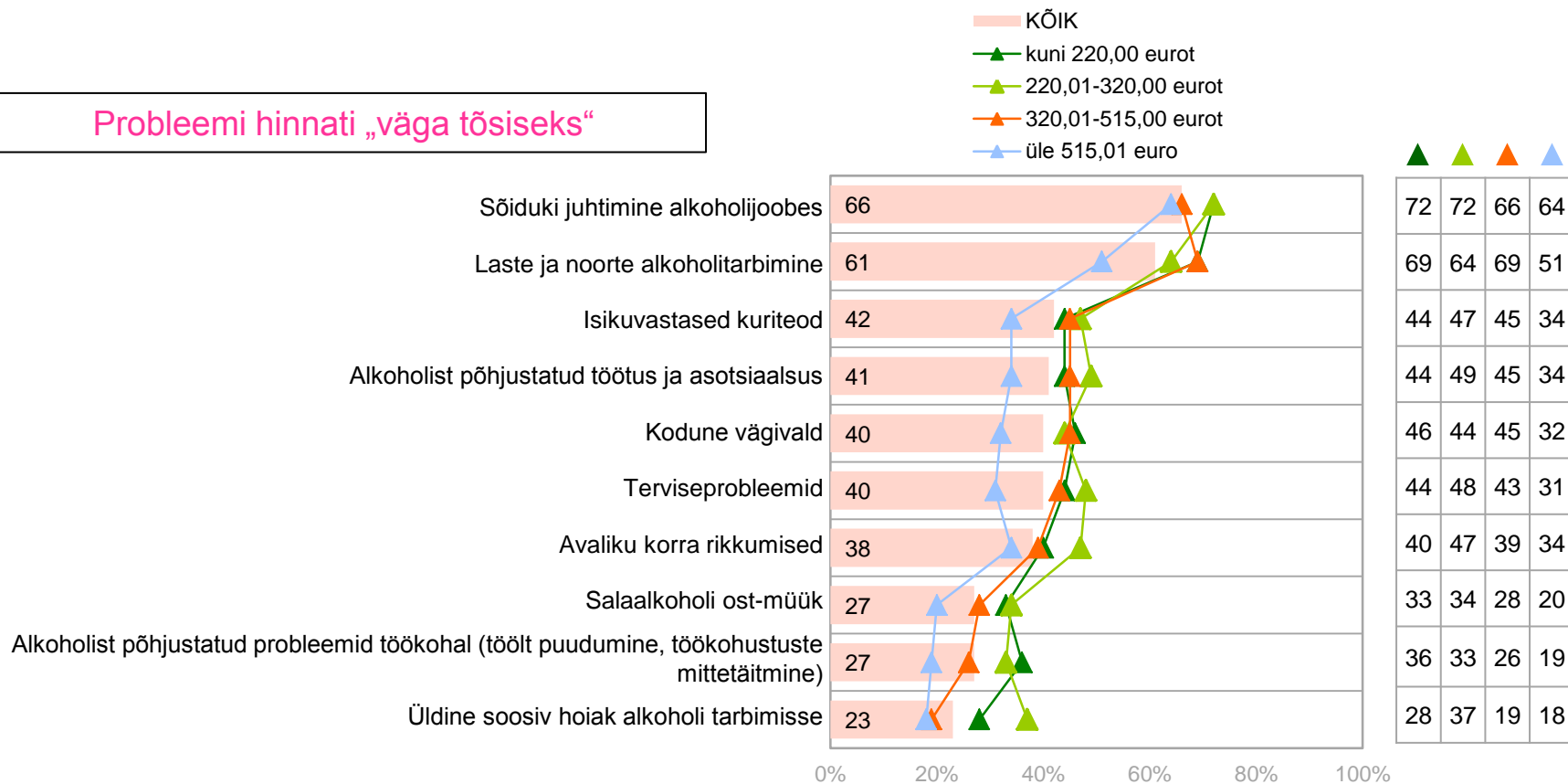
Alkoholist tulenevate probleemide tõsiduse tunnetamine vanuse lõikes

Probleemi hinnati „väga tõsiseks“

Alkoholist tulenevate probleemide tõsiduse tunnetamine sissetulekute lõikes

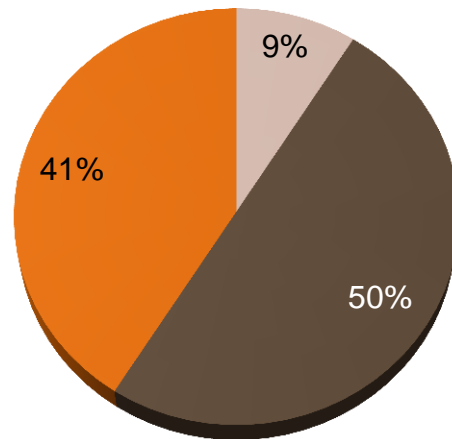
Probleemi hinnati „väga tõsiseks“

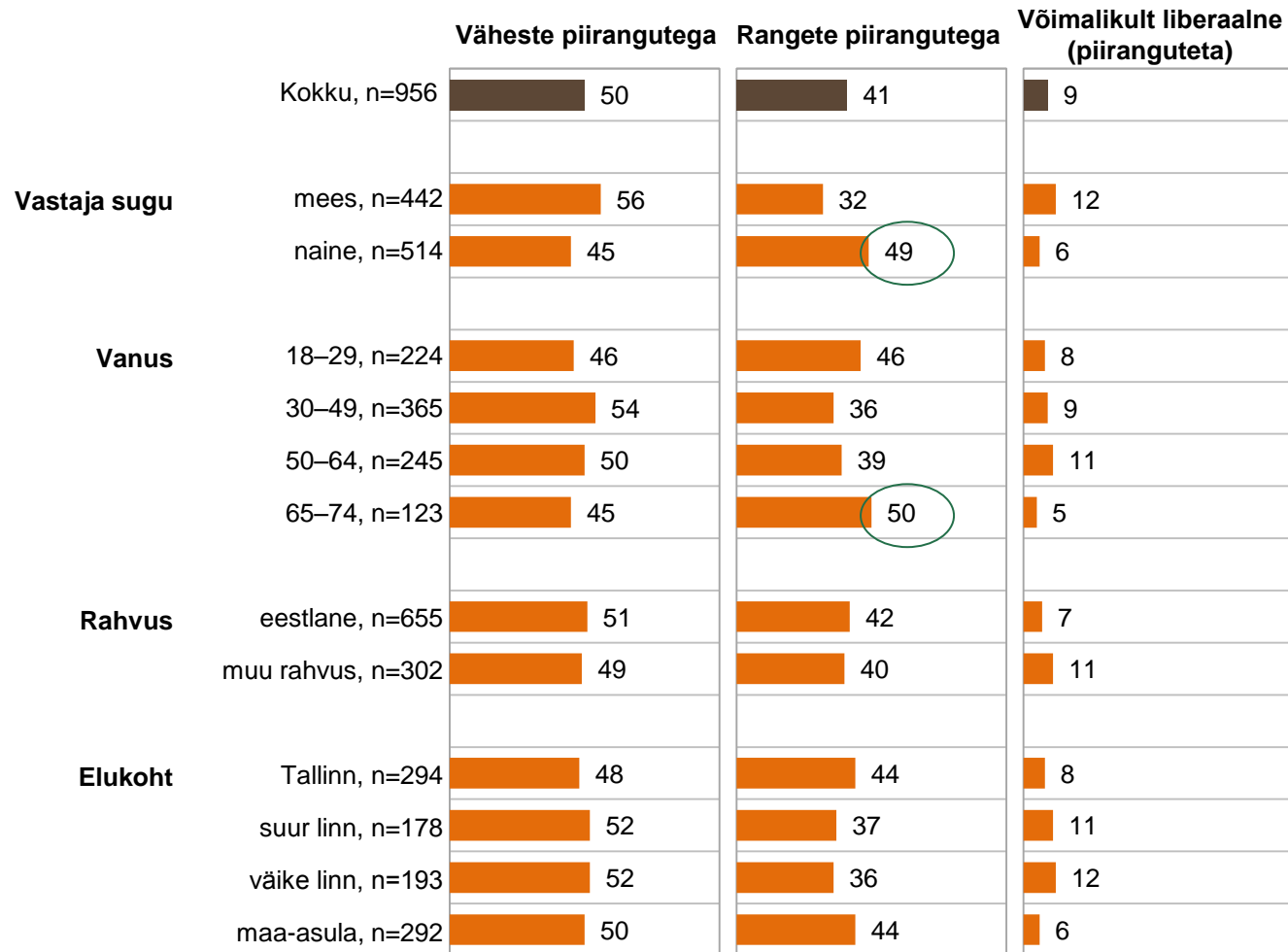
59% elanikest arvab, et alkoholipoliitika peaks olema väheste piirangutega või liberaalne

Hinnang, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika protsentides kõikidest vastanutest, n=956

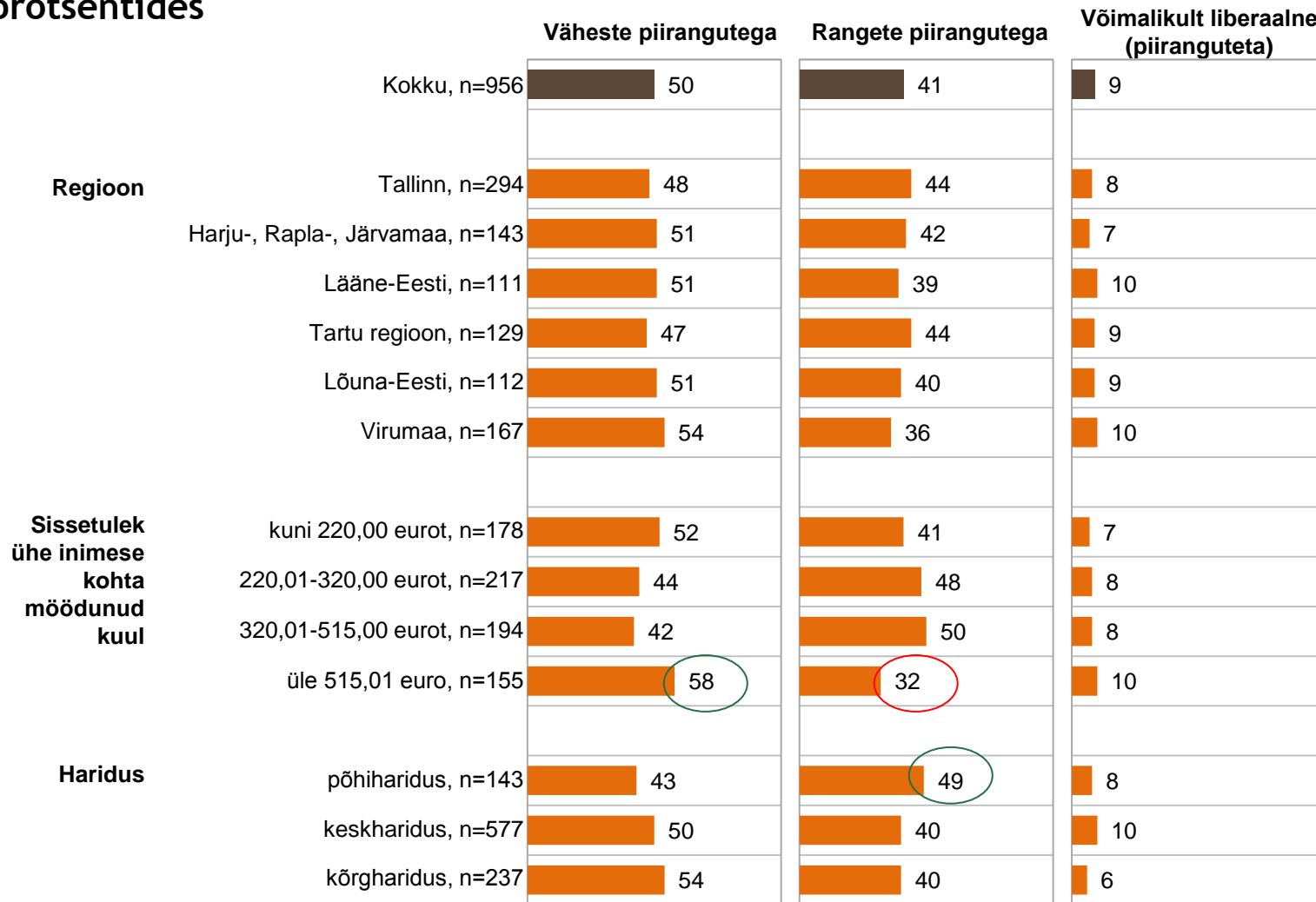
- võimalikult liberaalne (piiranguteta)
- väheste piirangutega
- rangete piirangutega

Hinnang, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevates sihtrühmades - I reaprotsentides

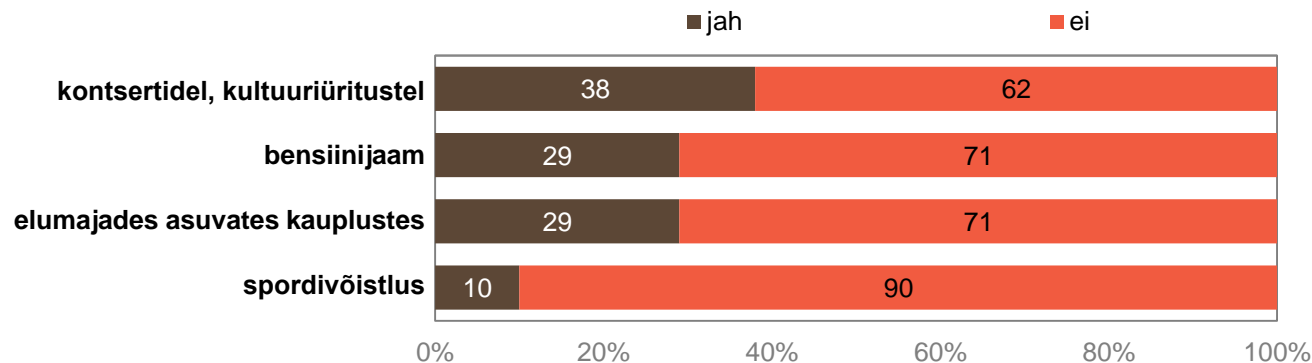

Hinnang, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevates sihtrühmades - II reaprotsentides

Vaid 10% vastajatest arvab, et spordivõistlustel peaks müüdama alkoholi

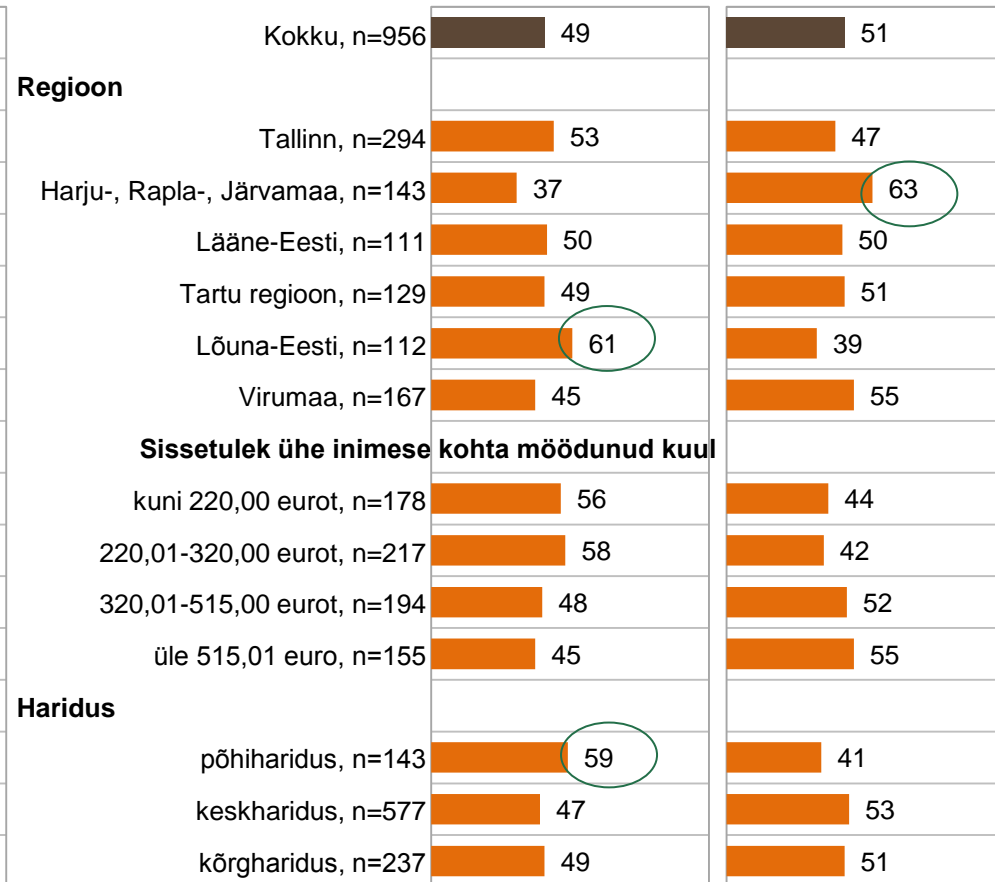
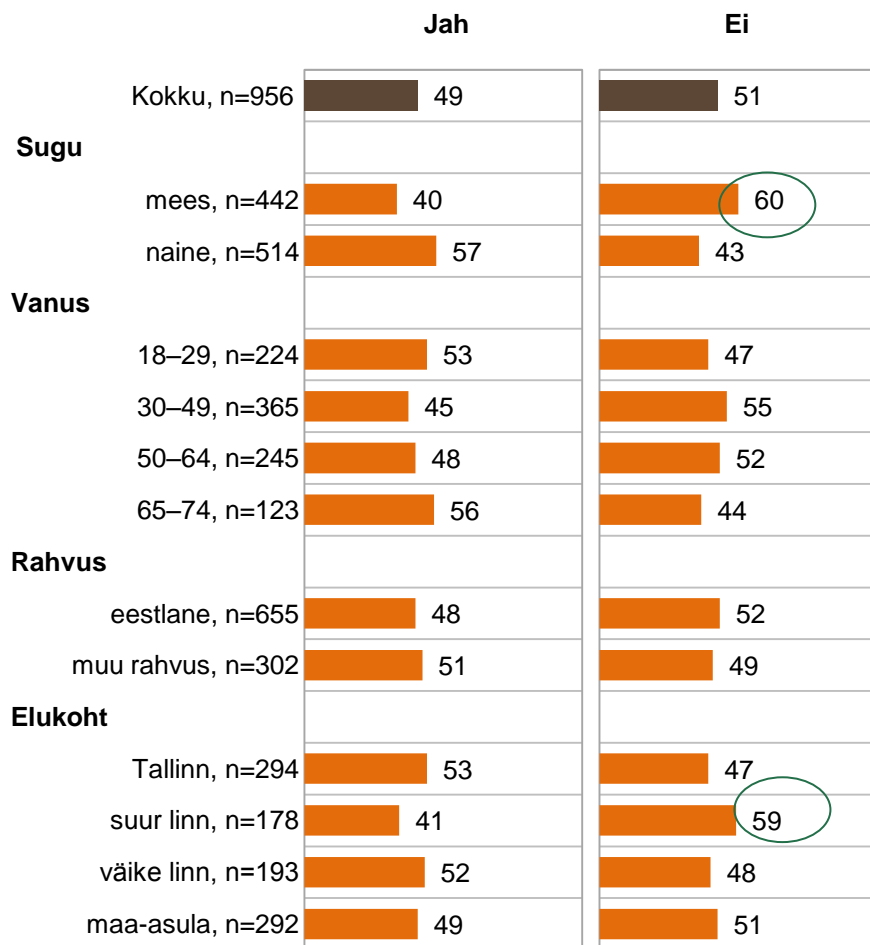
Kas alkoholi peaks müüdama nendes müügikohtades protsentides kõikidest vastanutest, n=956

Enamik inimesi ei pea alkoholi müümist antud müügikohtade lõikes vajalikuks. Liberaalsemalt suhtuti alkoholi müümisesse enim kontsertidel ja kultuuriüritustel, kus ca 4 inimest kümnest leiab, et seal võib toimuda alkoholimüük.

Kas kange alkoholi müügil peaks olema rangemad nõuded?

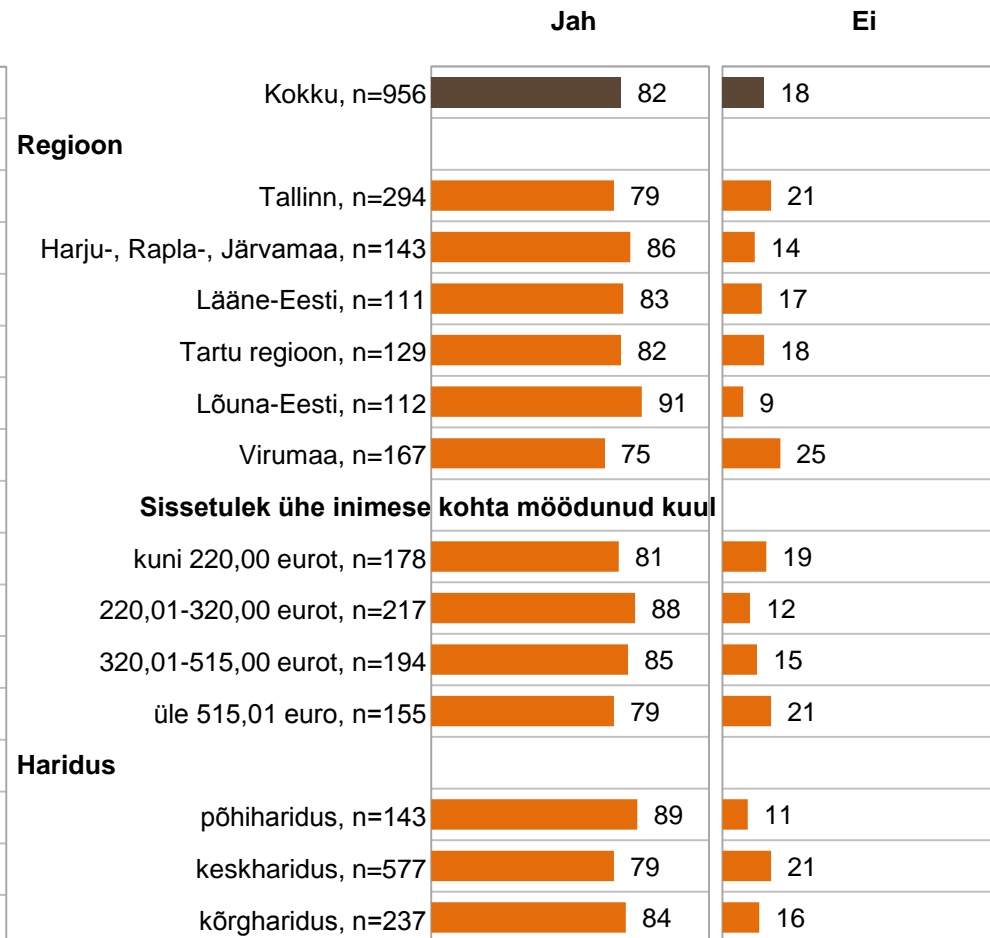
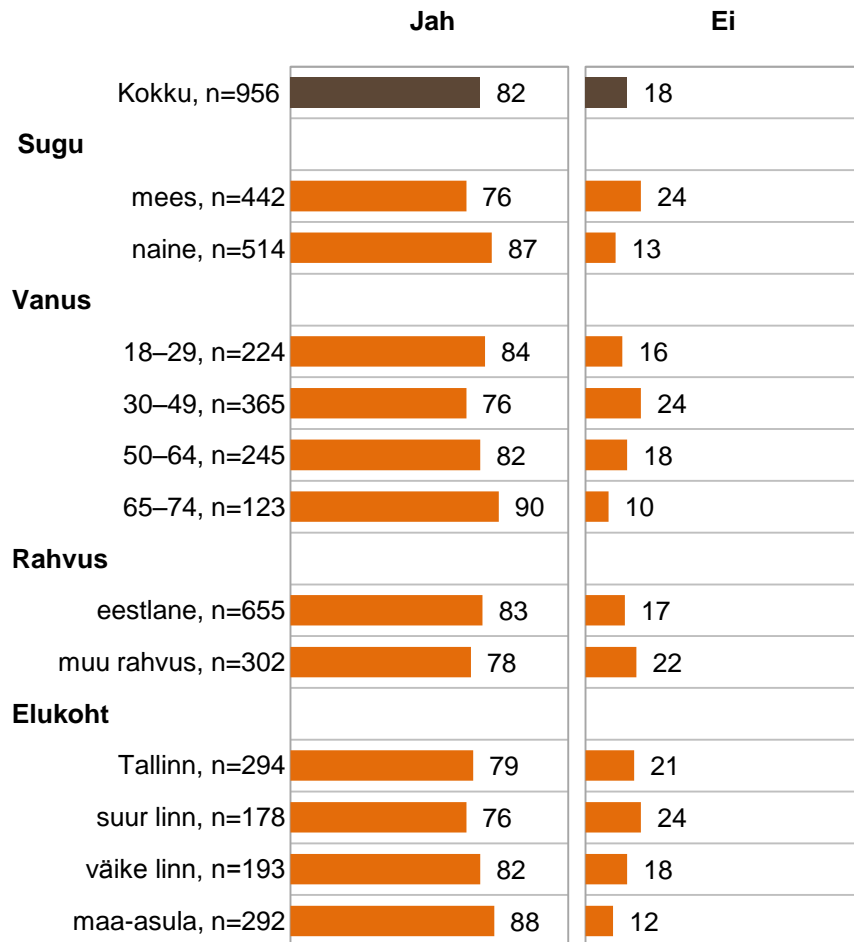
reaprotsentides

60% meestest leidis, et alkoholimüügil ei peaks olema rangemaid piiranguid. Rangematesse piirangutesse suhtusid skeptilisemalt ka suurema sissetulekuga inimesed.

82% vastajatest arvab, et alkoholi tarbimist tuleks vähendada

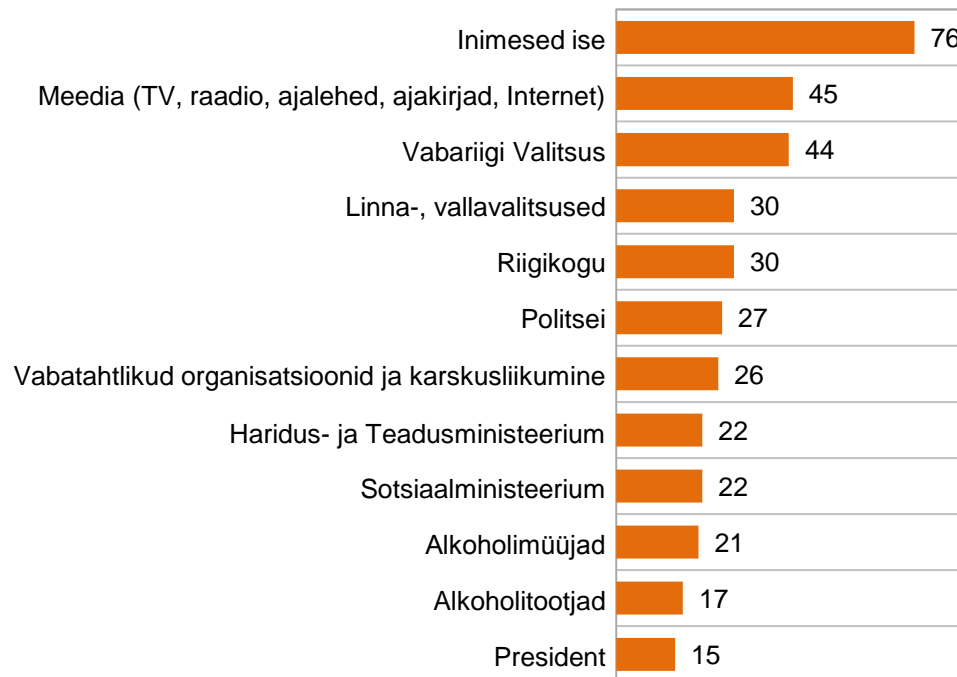
Kas alkoholi tarbimist tuleks Eestis vähendada? reaprotsentides

Suur osa vastajatest leidis, et inimesed peaksid ise seisma alkoholi tarbimise vähendamise eest

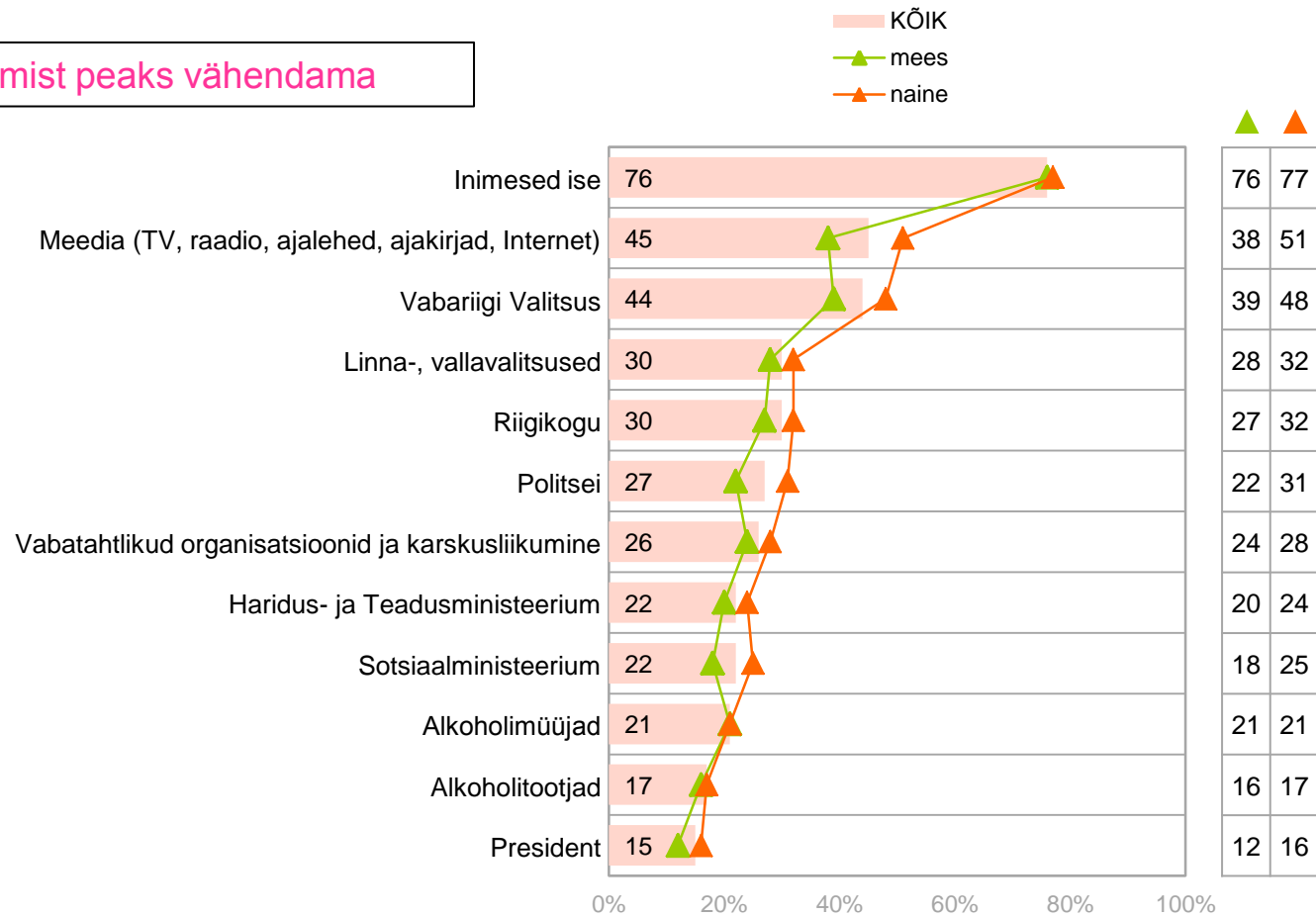
Alkoholi tarbimise vähendamise eest vastutajad

protsentides nendest, kes arvavad, et alkoholi tarbimist tuleks vähendada, n=780

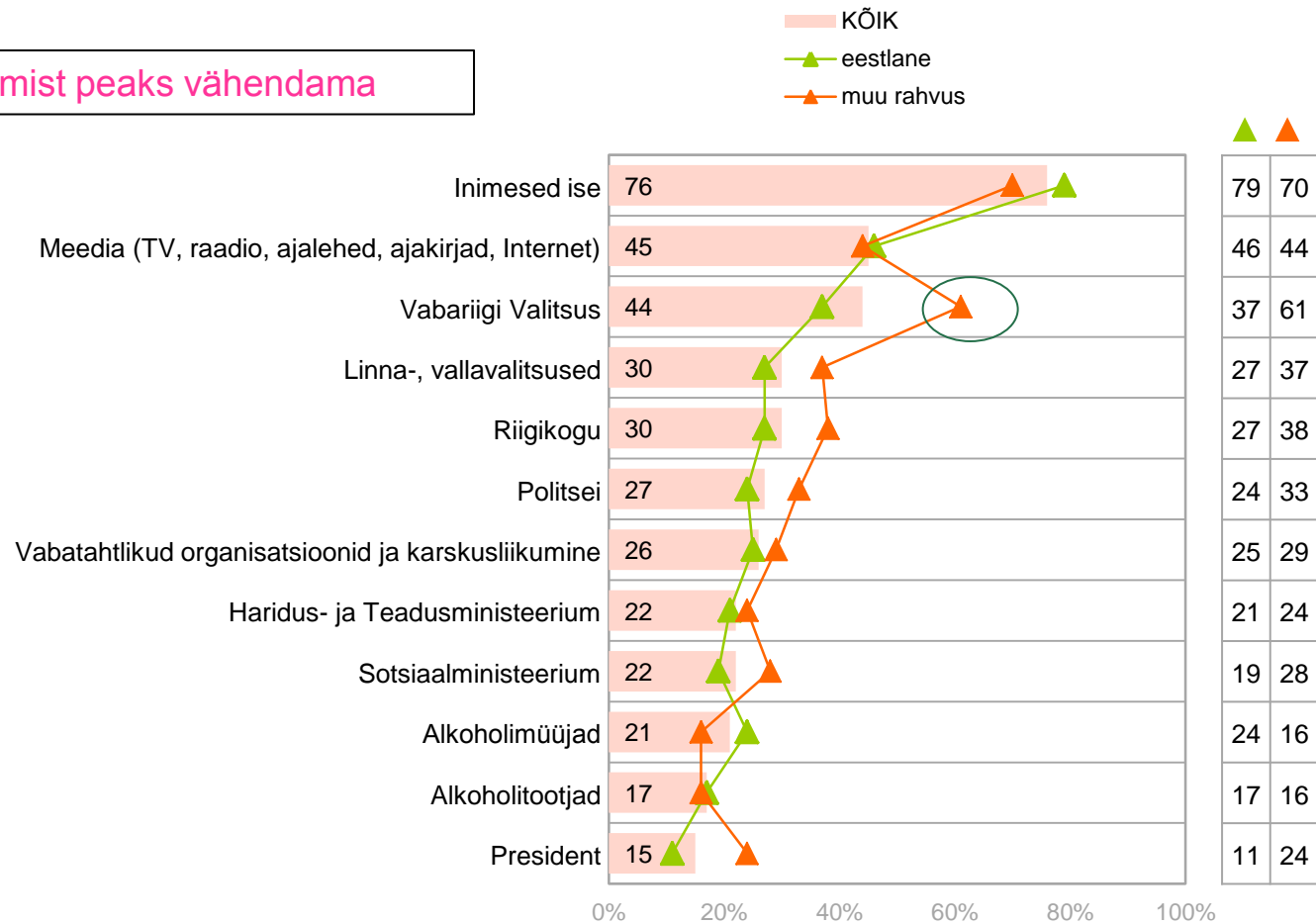
Alkoholi tarbimise vähendamise eest vastutajad soo lõikes protsentides nendest, kes arvavad, et alkoholi tarbimist tuleks vähendada

Alkoholi tarbimist peaks vähendama

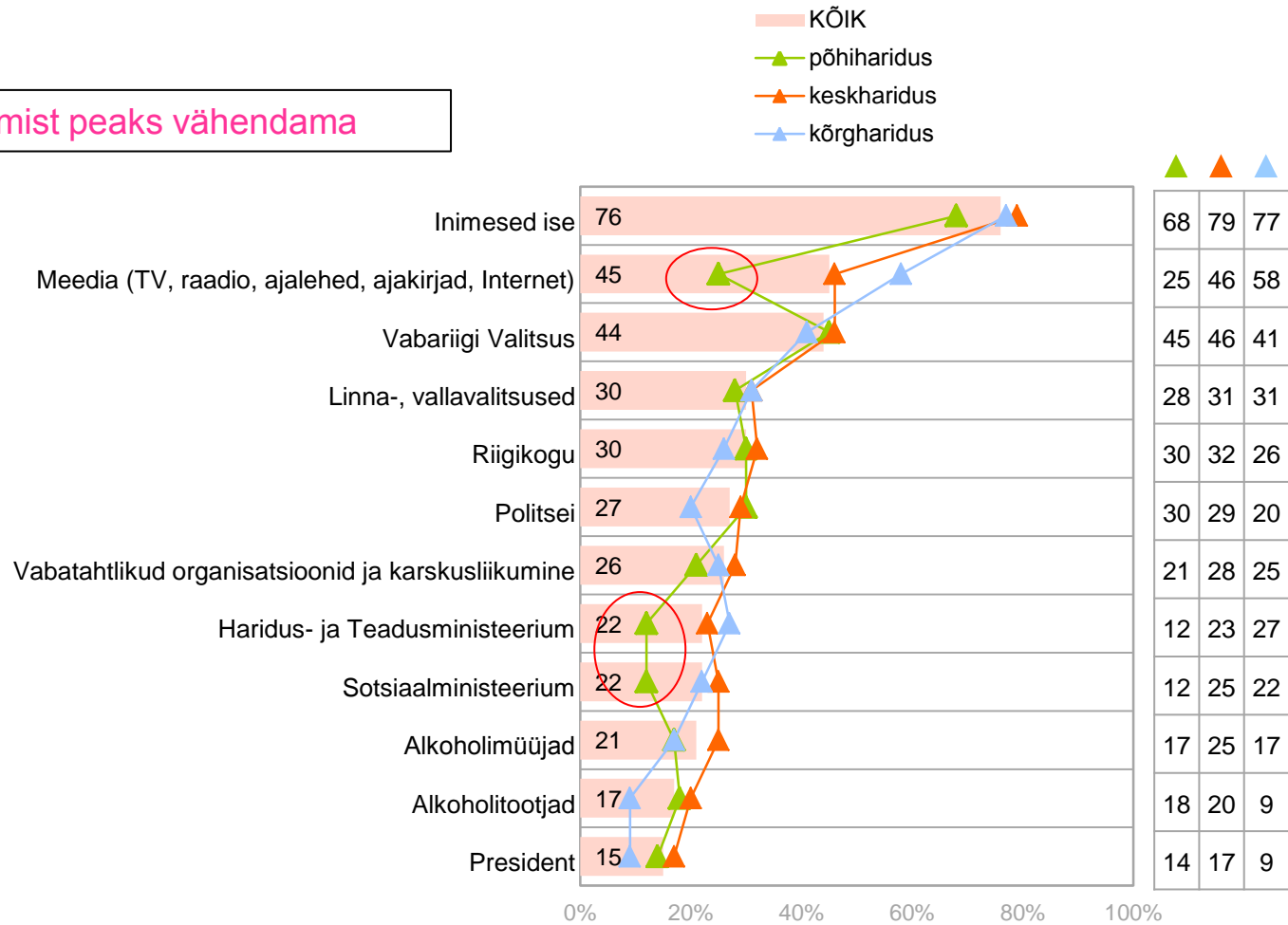
Alkoholi tarbimise vähendamise eest vastutajad rahvuse lõikes protsentides nendest, kes arvavad, et alkoholi tarbimist tuleks vähendada

Alkoholi tarbimist peaks vähendama

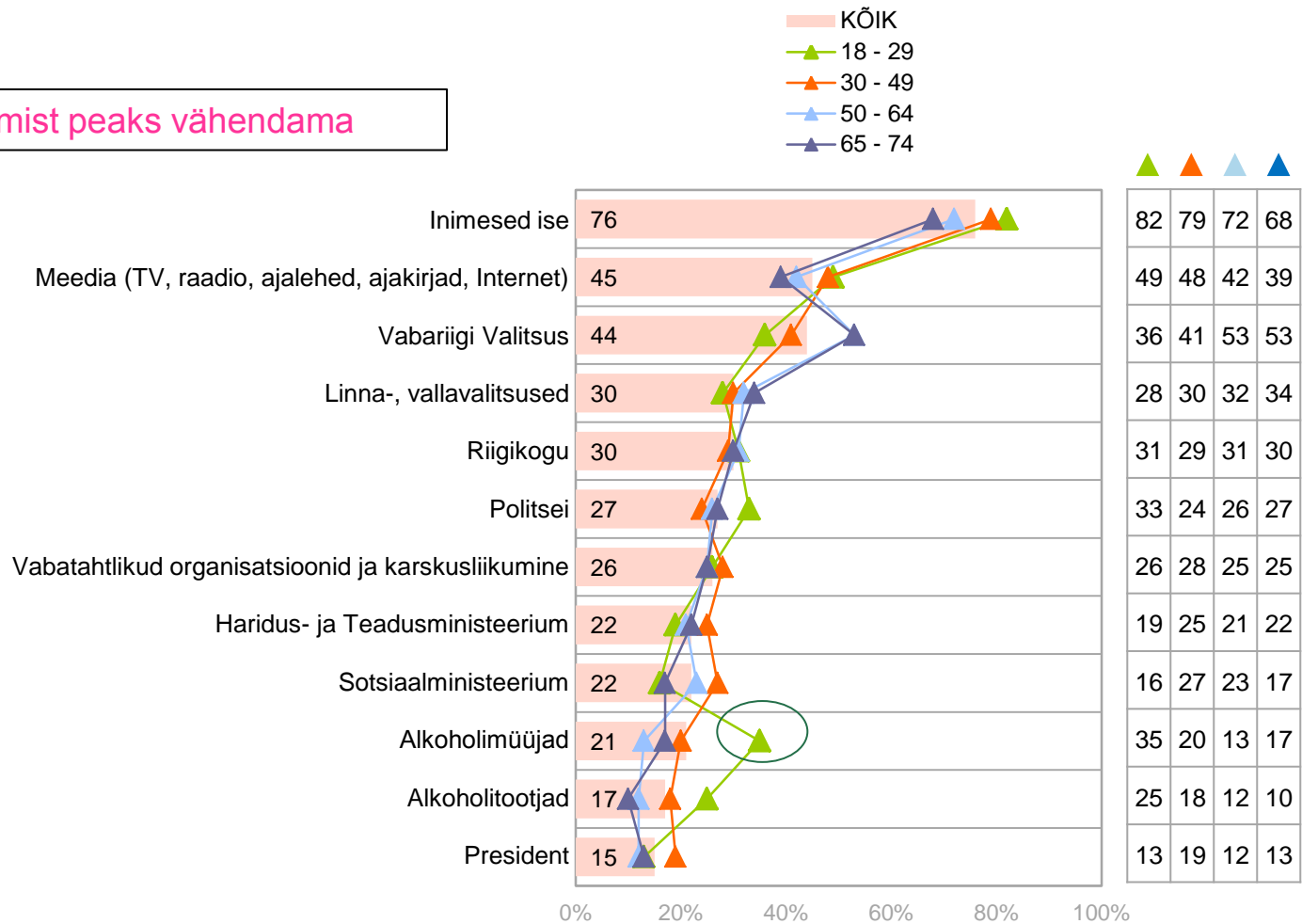
Alkoholi tarbimise vähendamise eest vastutajad hariduse lõikes protsentides nendest, kes arvavad, et alkoholi tarbimist tuleks vähendada

Alkoholi tarbimist peaks vähendama

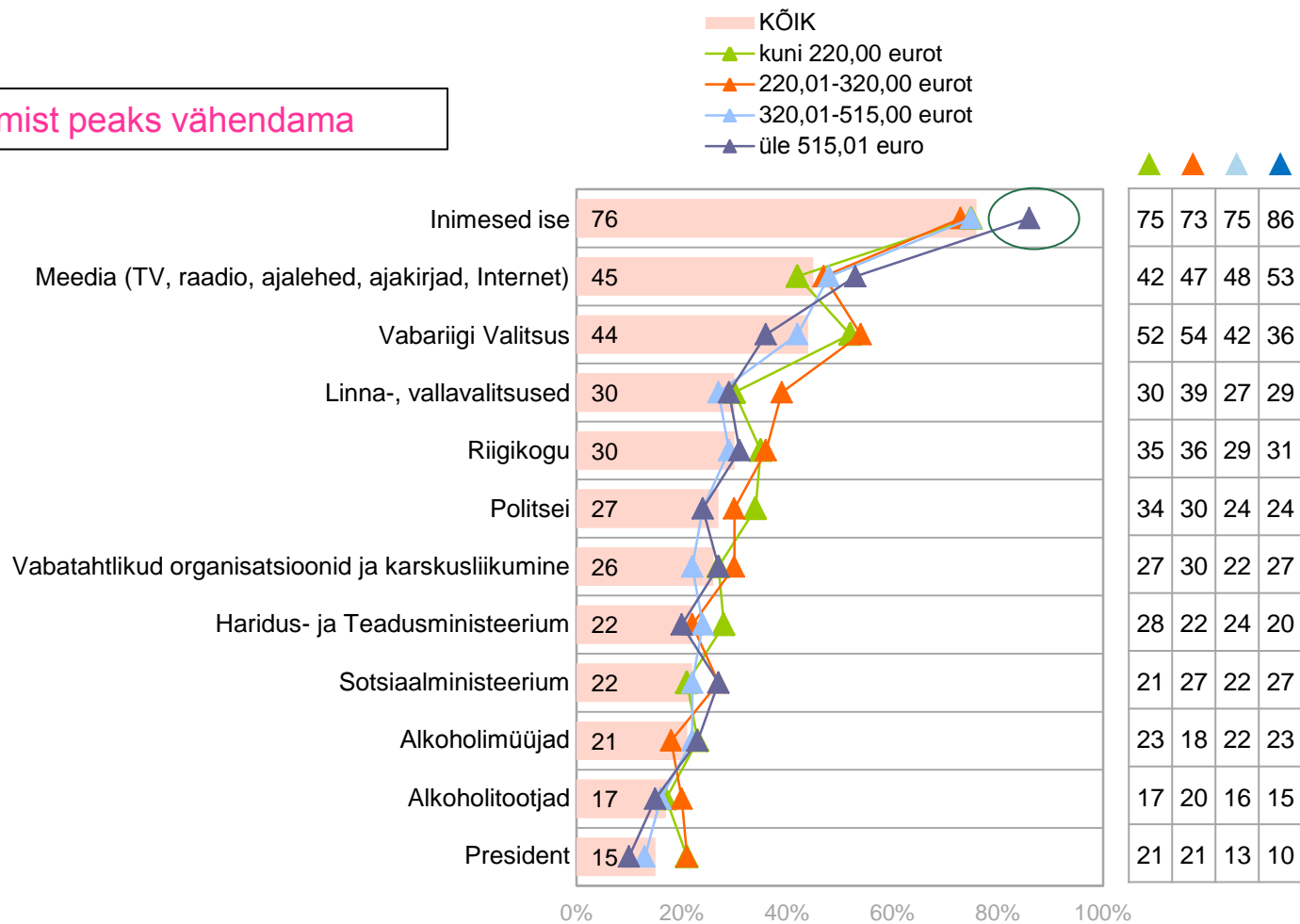
Alkoholi tarbimise vähendamise eest vastutajad vanuse lõikes protsentides nendest, kes arvavad, et alkoholi tarbimist tuleks vähendada

Alkoholi tarbimist peaks vähendama

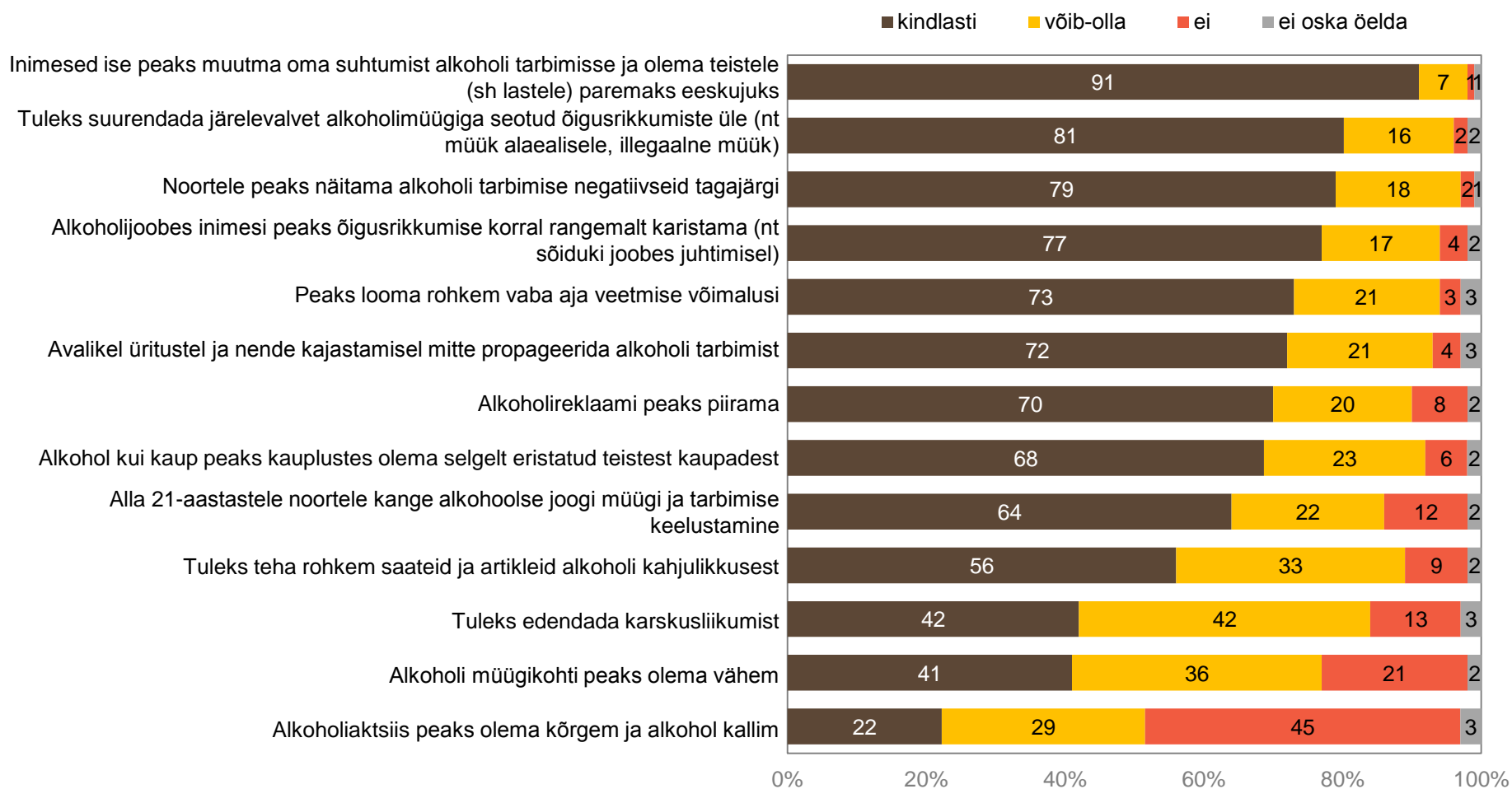
Alkoholi tarbimise vähendamise eest vastutajad sissetulekute lõikes protsentides nendest, kes arvavad, et alkoholi tarbimist tuleks vähendada

Alkoholi tarbimist peaks vähendama

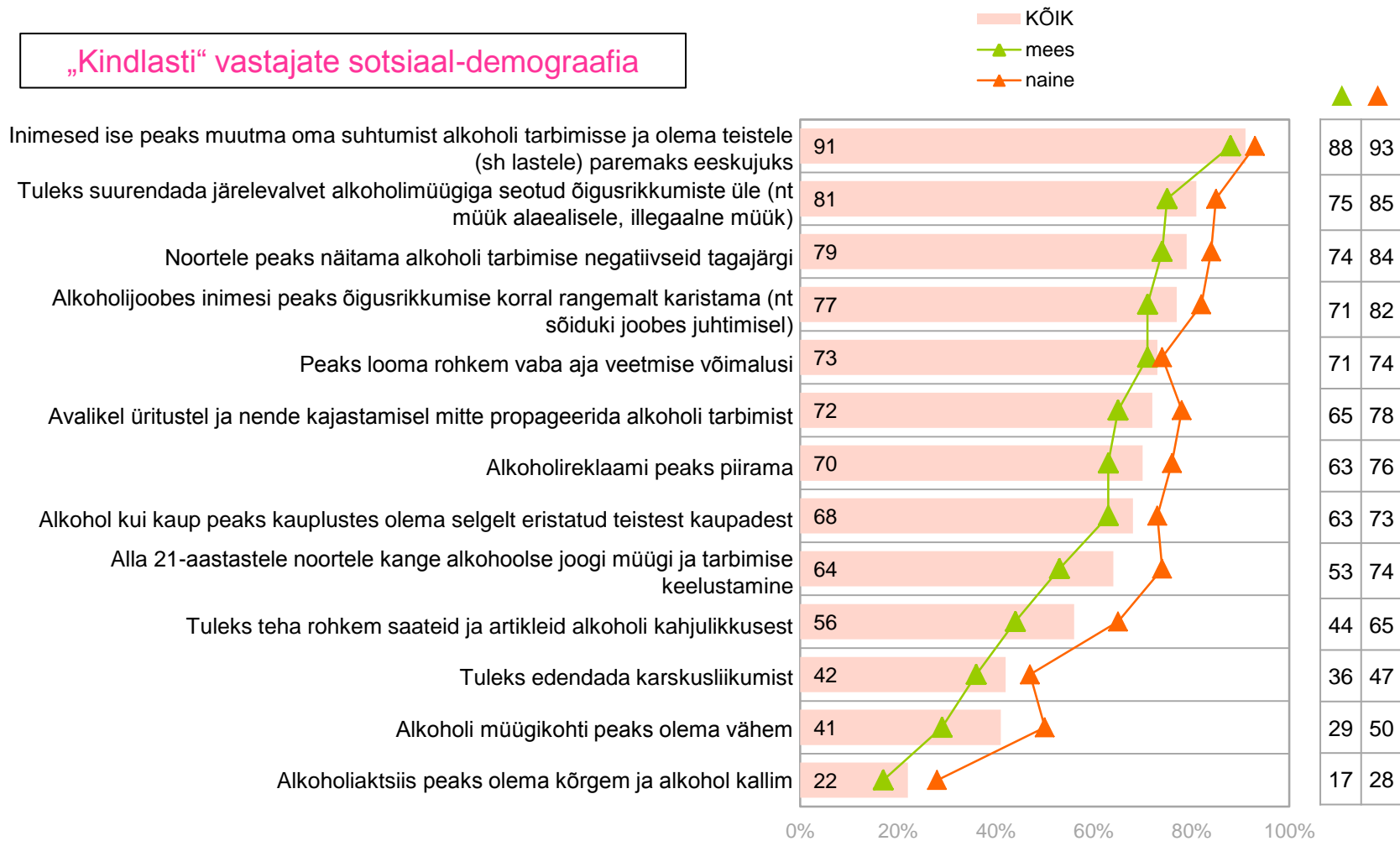
45% elanikest ei usu, et kõrgem alkoholiaktsiis ja hinnatõus vähendaks alkoholi tarbimist

Meetmed alkoholi tarbimise vähendamiseks
 protsentides kõikidest vastanutest, n=956

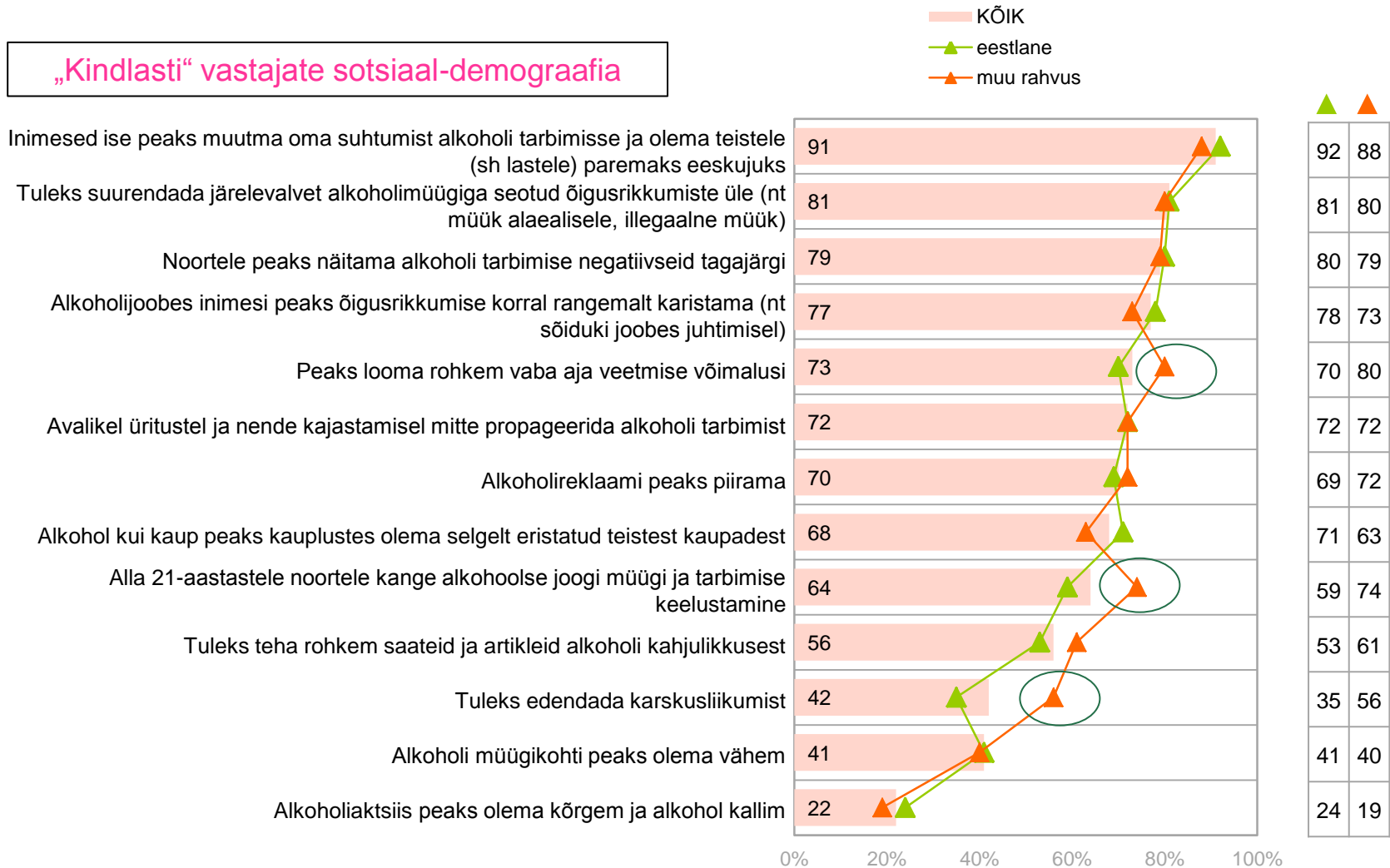
Meetmed alkoholi tarbimise vähendamiseks soo lõikes protsentides kõikidest vastanutest, n=956

„Kindlasti“ vastajate sotsiaal-demograafia

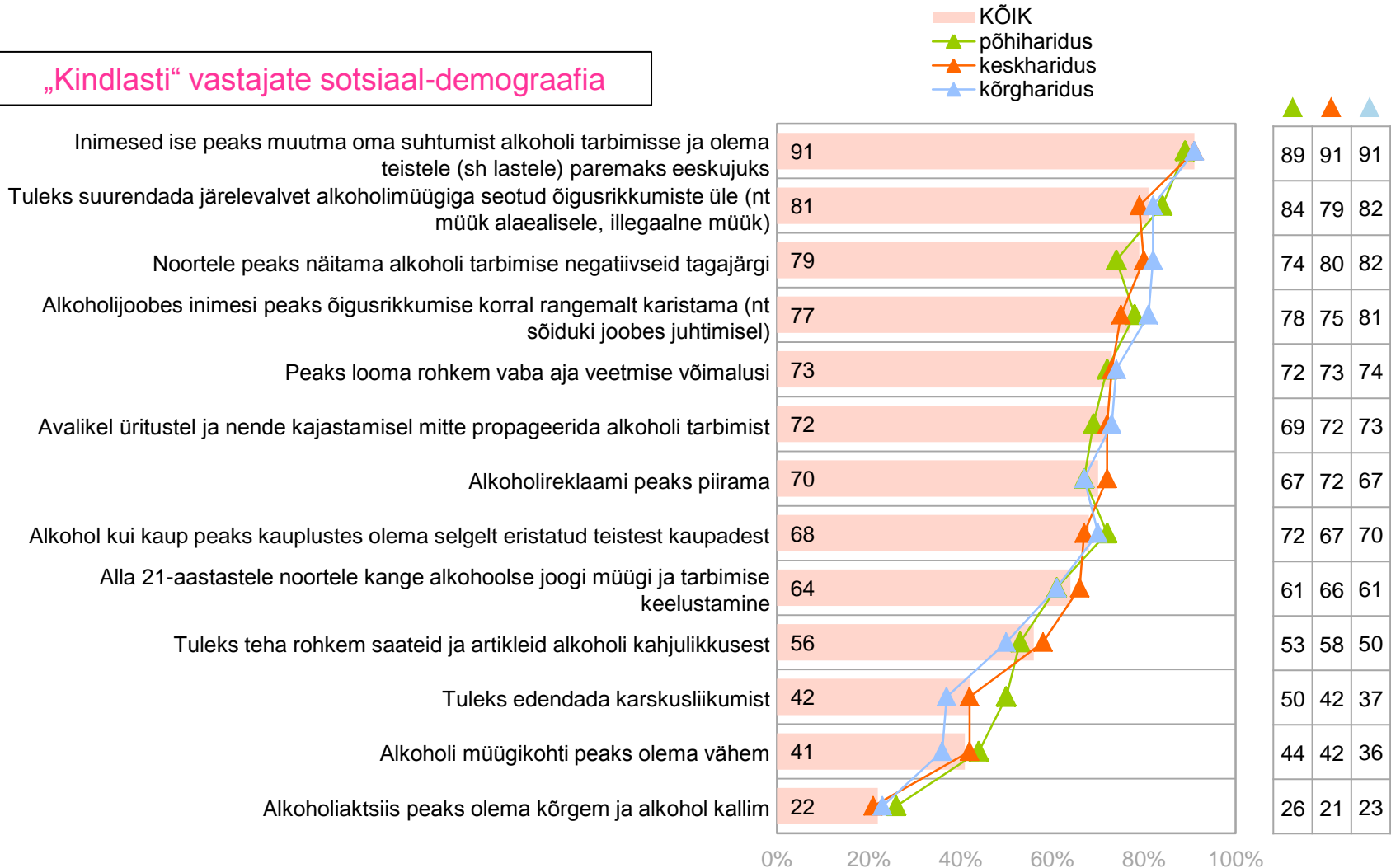
Meetmed alkoholi tarbimise vähendamiseks rahvuse lõikes protsentides kõikidest vastanutest, n=956

„Kindlasti“ vastajate sotsiaal-demograafia

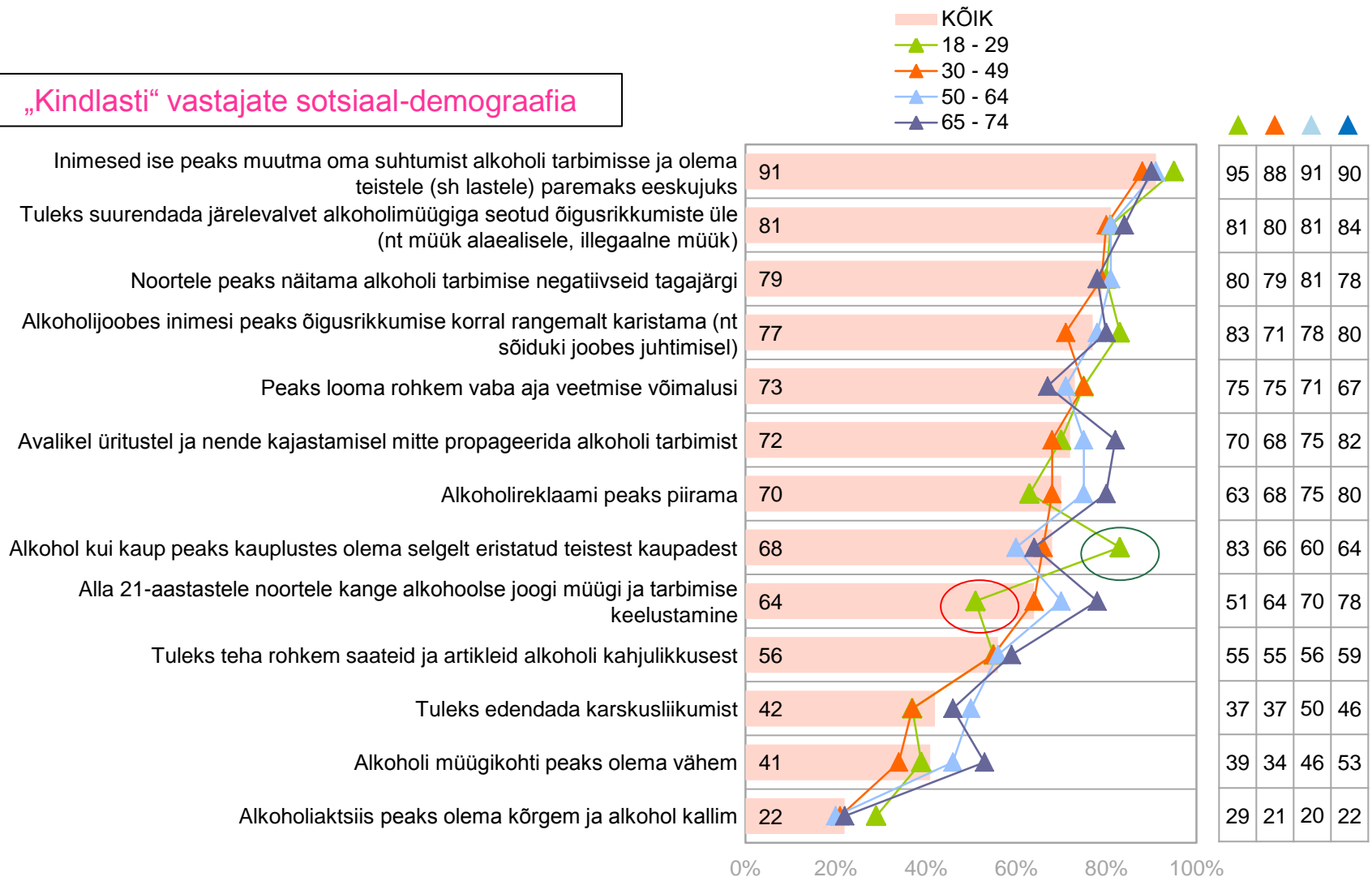
Meetmed alkoholi tarbimise vähendamiseks hariduse lõikes protsentides kõikidest vastanutest, n=956

„Kindlasti“ vastajate sotsiaal-demograafia

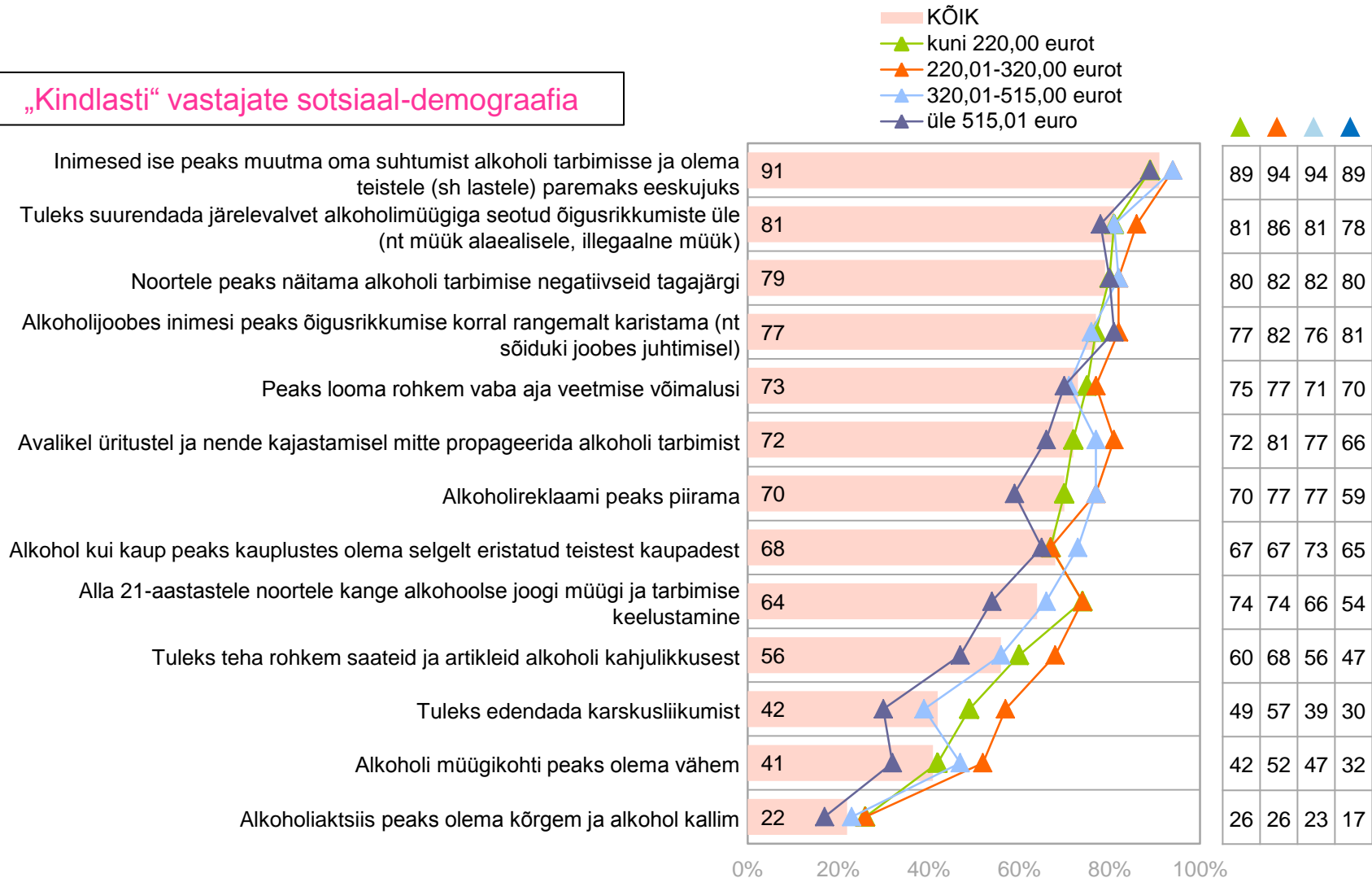
Meetmed alkoholi tarbimise vähendamiseks vanuse lõikes protsentides kõikidest vastanutest, n=956

„Kindlasti“ vastajate sotsiaal-demograafia

Meetmed alkoholi tarbimise vähendamiseks sissetulekute lõikes protsentides kõikidest vastanutest, n=956

„Kindlasti“ vastajate sotsiaal-demograafia

Lisa 1. Alkoholitarbijate hulga võrdlevad andmed Eestis ja EL-is

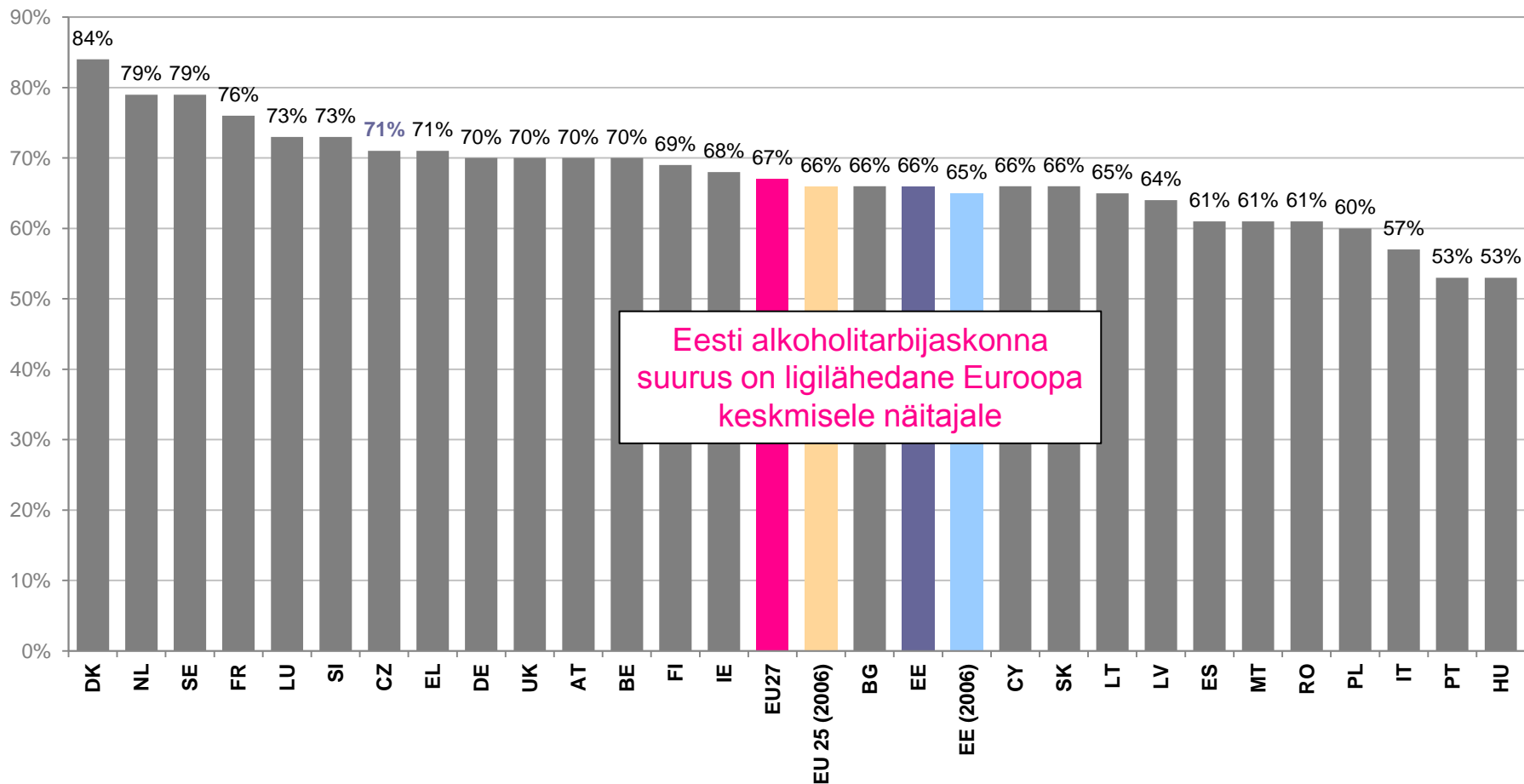

Alkoholsete jookide tarbimine EL-is 2009

(protsentides 15–74-aastastest EL-i kodanikest)

Kas Te olete joonud mõnda alkoholset jooki (õlu, vein, kange alkohol, siider või mõni muu kohalik alkohol) viimase 30 päeva jooksul?

Alkoholsete jookide tarbimine EL-is 2009

Viimase 30 päeva jooksul, mitu korda olete joonud alkoholiseid jooke?

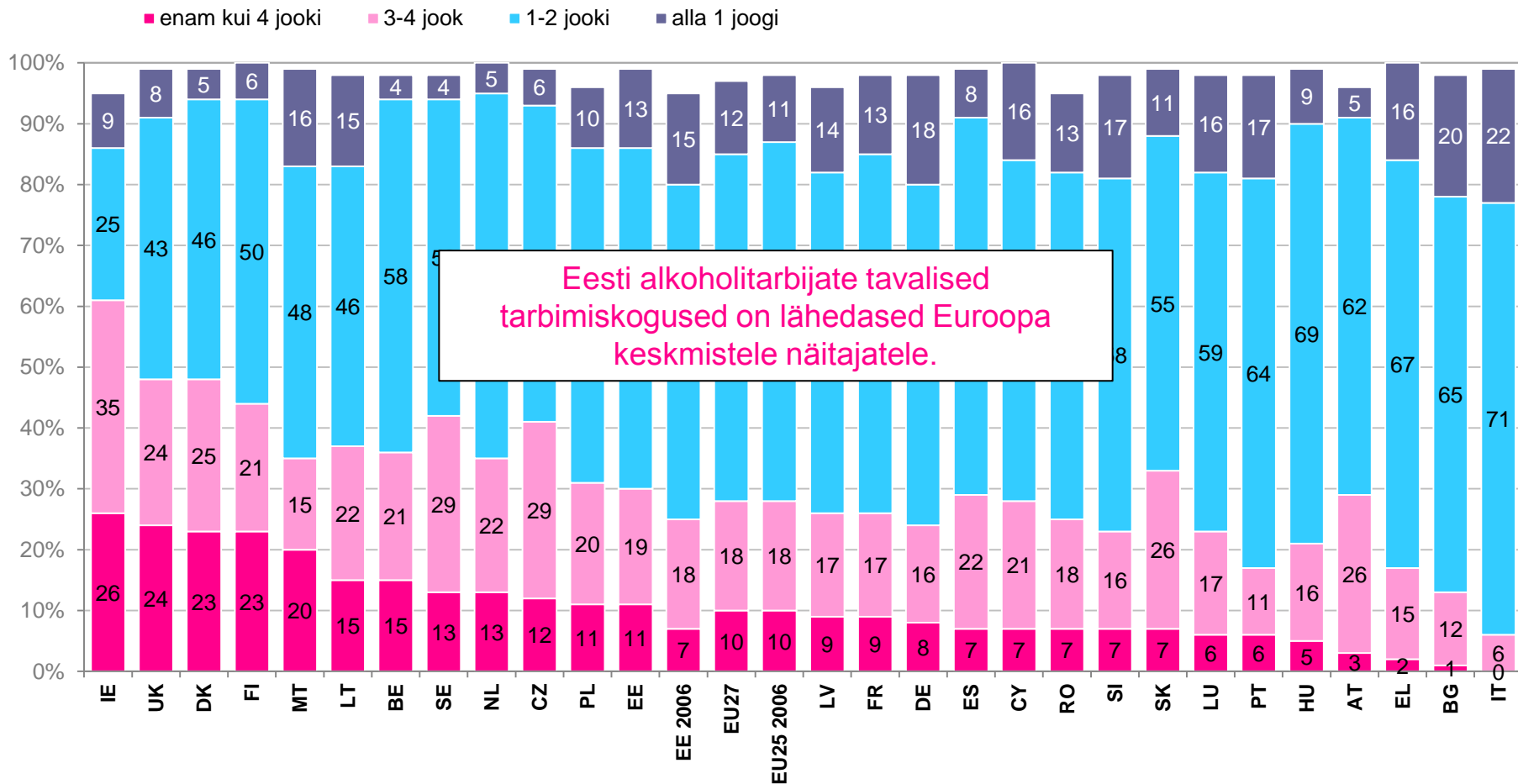
Vastajad olid need, kes väitsid, et on joonud viimase 30 päeva jooksul alkoholi, valim = 17 827

	Peaaegu iga päev	4-5 korda nädalas	2-3 korda nädalas	Kord nädalas	2-3 korda kuus	Kord kuus
PT	43%	10%	16%	15%	9%	7%
IT	25%	13%	24%	19%	12%	6%
ES	23%	10%	22%	26%	12%	7%
NL	21%	12%	27%	20%	14%	6%
BG	14%	14%	26%	25%	13%	8%
FR	20%	6%	21%	27%	16%	9%
RO	13%	13%	18%	25%	15%	13%
LU	17%	8%	23%	25%	12%	15%
EU27	14%	9%	23%	26%	16%	11%
EU25 (2006)	13%	8%	23%	25%	17%	13%
BE	14%	9%	24%	26%	17%	10%
EL	13%	10%	24%	28%	13%	12%
MT	17%	5%	19%	36%	14%	9%
HU	11%	11%	14%	23%	22%	19%
AT	7%	15%	32%	25%	14%	6%
UK	11%	11%	30%	24%	14%	9%
DK	12%	9%	25%	26%	19%	9%
DE	9%	10%	21%	32%	16%	11%
SI	13%	6%	17%	29%	22%	12%
CZ	7%	7%	18%	29%	23%	16%
CY	6%	4%	23%	34%	19%	14%
FI	3%	6%	20%	30%	27%	14%
SK	4%	4%	15%	30%	27%	20%
EE	4%	3%	12%	28%	31%	21%
EE (2006)	3%	3%	14%	25%	26%	29%
IE	3%	4%	27%	36%	17%	11%
SE	1%	6%	24%	31%	25%	12%
PL	1%	5%	19%	26%	24%	23%
LV	2%	3%	9%	22%	33%	31%
LT	1%	4%	12%	24%	25%	34%

Eesti alkoholitaribijad tarbivad alkoholiseid jooke oluliselt harvemini kui Euroopas keskmiselt. Ühelt poolt tarbitakse Eestis alkoholi harvemini, kuid teiselt poolt tarbitakse oluliselt kangemat toodangut kui näiteks Lõuna-Euroopas.

Alkoholsete jookide tarbimine EL-is 2009

Päevadel, kui Te joote õlut, veini või kanget alkoholi, kui palju Te tavaliselt joote?
Vastajad olid need, kes väitsid, et on joonud viimase 30 päeva jooksul alkoholi, valim = 17 827

Lisa 2. Valimi mudel ja usalduspiirid

Valimi mudel ja tegelik ning kaalutud jaotus

		Üldkogum (ESA 01.01.2010)		Mudel	Tegelik valim			Kaalutud jaotus	
Liigituse nimi	Lõigete sisu	Abs. arv	%	VP arv	Arv	%	Kaal	Arv	%
KOKKU		1 034 752	100,00%	188	1005	100,00%		1005	100,00%
PIIRKOND	Tallinn	310 092	29,97%	76	301	29,95%	1,0033	302	30,05%
	Põhja-Eesti	154 530	14,93%	20	160	15,92%	0,9375	150	14,93%
	Lääne-Eesti	124 098	11,99%	18	112	11,14%	1,0804	121	12,04%
	Tartu piirkond	142 107	13,73%	26	135	13,43%	1,0296	139	13,83%
	Lõuna-Eesti	120 486	11,64%	14	113	11,24%	1,0354	117	11,64%
	Virumaa	183 439	17,73%	34	184	18,31%	0,9728	179	17,81%
ASULATÜÜP	Pealinn	310 092	29,97%		244	24,28%	1,2377	302	30,05%
	Suur linn	199 109	19,24%		201	20,00%	0,9602	193	19,20%
	Muu linn	212 280	20,52%		255	25,37%	0,8039	205	20,40%
	Alevik/küla	313 271	30,27%		657	65,37%	0,4627	304	30,25%
SUGU	Mehed	484 737	46,85%		404	40,20%	1,1634	470	46,77%
	Naised	550 015	53,15%		601	59,80%	0,8902	535	53,23%
VANUS	15-24	188 110	18,18%		132	13,13%	1,3864	183	18,21%
	25-34	195 122	18,86%		161	16,02%	1,1739	189	18,81%
	35-49	273 111	26,39%		236	23,48%	1,1271	266	26,47%
	50-64	252 123	24,37%		298	29,65%	0,8221	245	24,38%
	65-74	126 286	12,20%		178	17,71%	0,6910	123	12,24%
RAHVUS	Eestlased	703 417	67,98%		717	71,34%	0,9679	694	69,05%
	Muu rahvus	331 335	32,02%		288	28,66%	1,0799	311	30,95%

Usalduspiirid

Andmetabelite uurimisel ja tulemustest järelduste tegemisel tuleb arvestada valimi veaga. Oleme andnud vea piirid 95% tõenäosusega, arvestades kogu valimi ja sagedamini esinevate alarühmade arvulist suurust.

Statistilise vea piirid

Vastuse osakaal/ Valimi suurus	50%	45% 55%	40% 60%	35% 65%	30% 70%	25% 75%	20% 80%	15% 85%	10% 90%	5% 95%
10	31,0%	30,8%	30,4%	29,6%	28,4%	26,8%	24,8%	22,1%	18,6%	13,5%
30	17,9%	17,8%	17,5%	17,1%	16,4%	15,5%	14,3%	12,8%	10,7%	7,8%
50	13,9%	13,8%	13,6%	13,2%	12,7%	12,0%	11,1%	9,9%	8,3%	6,0%
75	11,3%	11,3%	11,1%	10,8%	10,4%	9,8%	9,1%	8,1%	6,8%	4,9%
100	9,8%	9,8%	9,6%	9,3%	9,0%	8,5%	7,8%	7,0%	5,9%	4,3%
150	8,0%	8,0%	7,8%	7,6%	7,3%	6,9%	6,4%	5,7%	4,8%	3,5%
200	6,9%	6,9%	6,8%	6,6%	6,4%	6,0%	5,5%	4,9%	4,2%	3,0%
300	5,7%	5,6%	5,5%	5,4%	5,2%	4,9%	4,5%	4,0%	3,4%	2,5%
400	4,9%	4,9%	4,8%	4,7%	4,5%	4,2%	3,9%	3,5%	2,9%	2,1%
500	4,4%	4,4%	4,3%	4,2%	4,0%	3,8%	3,5%	3,1%	2,6%	1,9%
600	4,0%	4,0%	3,9%	3,8%	3,7%	3,5%	3,2%	2,9%	2,4%	1,7%
700	3,7%	3,7%	3,6%	3,5%	3,4%	3,2%	3,0%	2,6%	2,2%	1,6%
800	3,5%	3,4%	3,4%	3,3%	3,2%	3,0%	2,8%	2,5%	2,1%	1,5%
900	3,3%	3,2%	3,2%	3,1%	3,0%	2,8%	2,6%	2,3%	2,0%	1,4%
1 000	3,1%	3,1%	3,0%	3,0%	2,8%	2,7%	2,5%	2,2%	1,9%	1,4%

Lisa 3. Ankeet

Projekt «Elanike alkoholitarbimine»

2011

ANKEET

Q. 1. Kui palju Te joo te alkohoolseid jooke? NÄITA VASTUSEVARIANTE EKRAANIL

Ei joo üldse ..... 1 jätkab küsimusega 6
Joon vähe 2
Joon mõõdukalt 3
Joon palju 4

Q. 2. Kas Te olete viimase 3. aasta jooksul hakanud tarbima alkohoolseid jooke ...? NÄITA VASTUSEVARIANTE EKRAANIL

Tarbin rohkem 1
Tarbin sama palju 2
Tarbin vähem 3
Olen loobunud alkoholi tarbimisest ... 4

Q. 3. Kui sageli Te olete viimase kuu jooksul joonud järgmisi alkohoolseid jooke? /NÄITA VASTUSEVARIANTE EKRAANIL, ROTEERIDA /

	Ei joo seda üldse	Ei joonud viimasel kuul	Jõin 1-3 korda kuus	Jõin 1-2 korda nädalas	Jõin peaaegu iga päev
Viin	1	2	3	4	5
Teised kanged joogid (viski, liköör, konjak, džinn, rumm, brändi jne)	1	2	3	4	5
Vein	1	2	3	4	5
Vahuvein	1	2	3	4	5
Õlu	1	2	3	4	5
Siider	1	2	3	4	5
Lahjad alkohoolsed segujoogid (nt Long Drink)	1	2	3	4	5

KUI JÕI VIIMASEL KUUL ... SIIS KÜSITAKSE MAHTE VIIMASE NÄDALA KOHTA...

Q. 4. Kui palju Te jõite viimasel nädalal ...?

Viina ..... pitsi
(1 pits on umbes 4 cl (40 ml), 1 pudel viina on 0,5 l ehk umbes 12,5 pitsi)

Teisi kangeid jooke (viski, liköör, konjak, džinn, rumm, brändi jne) ..... pitsi
(1 pits on umbes 4 cl (40 ml), 1 pudel viina on 0,5 l ehk umbes 12,5 pitsi)

Veini ..... klaasi
(1 klaas on keskmiselt 120 ml, üks pudel veini on 0,75 l ehk umbes 6,3 klaasi)

Vahuveini ..... klaasi
(1 šampanjaklaas on umbes 175 ml, 1 pudel šampanjat on 0,75 l)

Õlut ..... pudelit/purki

Täpsustatakse, kas ...
0,33 l pudelit/purki
0,5 l pudelit/purki
1 l pudelit
1,5 l pudelit

Siidrit ..... pudelit/purki

Täpsustatakse, kas ...
0,33 l pudelit/purki
0,5 l pudelit/purki
1 l pudelit
1,5 l pudelit

Lahjasid alkohoolseid jooke (nt Long Drink) ..... pudelit/purki

Täpsustatakse, kas ...
0,33 l pudelit/purki
0,5 l pudelit/purki
1 l pudelit
1,5 l pudelit

Q. 5. Kas Te olete 2011. aastal ostnud ise või teiste kaudu välismaalt alkohoolseid jooke, et neid tarbida Eestis? /NÄITA VASTUSEVARIANTE EKRAANIL, ROTEERIDA / KUI JAH, SIIS ...

	Ei ostnud ise ega teiste kaudu	Ostsin ise kaasa	Ostsin teiste toodud jooke
Viin	1	2	3
Teised kanged joogid (viski, liköör, konjak, džinn, rumm, brändi jne)	1	2	3
Vein, vahuvein	1	2	3
Puuvilja- ja marjaveinid	1	2	3
Õlu	1	2	3
Siider	1	2	3
Lahjad alkohoolsed segujoogid (nt Long drink)	1	2	3

Q. 6. Kas keegi Teie pereliikmetest ostis 2011. aastal alkohoolseid jooke välismaale viimiseks-kingituseks, telliti, müügi vms (mitte omatarbeks)?

jah 1
ei 2

KUI JAH, SIIS ...

Q. 7. Milliseid jooke osteti kaasa (kingituseks, müügiks vms)? /NÄITA VASTUSEVARIANTE EKRAANIL/

Viin.....	1
Teised kanged joogid (viski, liköör, jne).....	2
Vein, vahuvein.....	3
Õlu.....	4
Siider.....	5
Lahjad alkohoolsed segujoogid (nt Long drink).....	6

Q. 8. Millises ligikaudses mahus jooke osteti kaasa (kingituseks, müügiks vms)?

Viin.....	(liitri)
Teised kanged joogid (viski, liköör, konjak, džinn, rumm, brändi jne).....	(liitri)
Vein, vahuvein.....	(liitri)
Õlu.....	(liitri)
Siider.....	(liitri)
Lahjad alkohoolsed segujoogid (nt Long drink).....	(liitri)

Q. 9. Kas Teie pere on 2011. aastal endale kodus valmistanud alkohoolseid jooke?

jah.....	1
ei.....	2

KUI JAH, SIIS ...

Q. 10. Milliseid alkohoolseid jooke olete kodus valmistanud 2011. aastal.

Koduõlu.....	1
Puuvilja- või marjavein.....	2
Joogid, mis on valmistatud kange alkohoolse joogi baasil.....	3

Q. 11. Kas Teie pere on 2011. aastal destilleerinud kanget alkoholi?

jah.....	1
Ei.....	2

Q. 12. Kui kaugel on Teie elukohast lähim alkohoolsete jookide müügikoht?

Müügikoht on minu elumajas või naabermajas.....	1
Müügikohani jõudmiseks kulub kuni 10 minutit.....	2
Müügikohani jõudmiseks kulub 10 kuni 30 minutit.....	3
Müügikohani jõudmiseks kulub rohkem kui 30 minutit.....	4

Q. 13. Kas alkohoolseid jooke peaks Teie arvates müüma ...?

Bensiinijaamades.....	jah/ei
Sportivõistlustel.....	jah/ei
Kultuuriüritustel, kontsertidel.....	jah/ei
Elumajades asuvates kauplustes.....	jah/ei

Q. 14. Kas kangete alkohoolsetele jookidele (alkoholisaldusega 22 mahuprotsenti) tuleks kehtestada rangemad müüginõuded?

jah.....	1
Ei.....	2

Q. 15. Kui tõsisteks hindate järgmisi alkoholiga seotud probleeme Eestis? /NÄITA VASTUSEVARIANTE EKRAANIL, ROTEERIDA /

	Väga tõsine	Tõsine	Ei ole tõsine	Ei oska öelda
Terviseprobleemid.....	1	2	3	4
Kodune vägivald.....	1	2	3	4
Isiksusevastased kuriteod.....	1	2	3	4
Alkoholihoobes sõiduki juhtimine.....	1	2	3	4
Avaliku korra rikkumised.....	1	2	3	4
Salaalkoholi ost-müük.....	1	2	3	4
Alkoholist põhjustatud probleemid töökohal				
(töölt puudumine, töökohustuste mittetäitmine).....	1	2	3	4
Alkoholist põhjustatud töötus ja asotsiaalsus.....	1	2	3	4
Laste ja noorte alkoholi tarbimine.....	1	2	3	4
Üldine sooviv hoiak alkoholi tarbimisse.....	1	2	3	4

Q. 16. Milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika?

Voimalikult liberaalne (piiranguteta).....	1
Väheste piirangutega.....	2
Rangete piirangutega.....	3

Q. 17. Kas Teie hinnangul tuleks Eestis alkoholi tarbimist vähendada?

Jah.....	1
Ei.....	2

KUI JAH, SIIS ...

Q. 18. Kes peaks Teie arvates astuma samme elanike alkoholi tarbimise vähendamiseks? /NÄITA VASTUSEVARIANTE EKRAANIL, VÕIB VALIDA MITU VARIANTI, ROTEERIDA /

Riigikogu.....	1
Vabariigi Valitsus.....	2
Linna-, vallavalitsused.....	3
President.....	4
Sotsiaalministeerium.....	5
Haridus- ja teadusministeerium.....	6
Alkoholi tootjad.....	7
Alkoholi müüjad.....	8
Politsei.....	9
Meedia (TV, raadio, ajalehed, ajakirjad, Internet).....	10
Vabatahtlikud organisatsioonid ja karskusliikumine.....	11
Inimesed ise.....	12

**Q. 19. Mida peaks Teie arvates alkoholi tarbimise vähendamiseks tegema? /NÄITA
VASTUSEVARIANTE EKRAANIL, ROTEERIDA /**

	Kindlasti	Võib-olla	Ei	Ei oska öelda
Alkoholiaktsiis peaks olema kõrgem ja alkohol kallim	1	2	3	4
Alkoholi reklaami peaks piirama	1	2	3	4
Alkoholi müügikohti peaks olema vähem	1	2	3	4
Alkoholi joores inimesi peaks õigusrikkumise korral rangemalt karistama (nt sõiduki joores juhtimisel)	1	2	3	4
Tuleks suurendada järelvalvet alkoholi müügiga seotud õigusrikkumiste üle (nt müük alaealisele, illegaalne müük)	1	2	3	4
Tuleks teha rohkem saateid ja artikleid alkoholi kahjulikkusest	1	2	3	4
Noortele peaks näitama alkoholi tarbimise negatiivseid tagajärgi	1	2	3	4
Alla 21-aastastele noortele kange alkohoolse joogi müügi ja tarbimise keelustamine	1	2	3	4
Peaks looma rohkem vaba aja veetmise võimalusi	1	2	3	4
Avalikel üritustel ja nende kajastamisel mitte propageerida alkoholi tarbimist	1	2	3	4
Tuleks edendada karskusliikumist	1	2	3	4
Inimesed ise peaks muutma oma suhtumist alkoholi tarbimisse ja olema teistele (sh lastele) paremaks eeskujuks	1	2	3	4
Alkohol kui kaup peaks kauplustes olema selgelt eristatud teistest kaupadest	1	2	3	4

Aivar Voog | Osakonna juhataja

t: 626 8538

e: Aivar.Voog@emor.ee

w: emor@emor.ee

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:

Uuringu kava ja aruande koostaja:

Valimi koostaja:

Ankeedi kujundaja:

Küsitlustöö koordineerija:

Tabeltöötlus:

Graafilised tööd:

Aleksander Vukkert

Aivar Voog ja Kennet Sarv

Mare Lepik

Mare Lepik

Kaja Ruuben

Aivar Felding

Kennet Sarv

Kontaktandmed:

AS Emor

Telefon: 626 8538

Telefon (üld): 626 8500

Faks: 626 8501

E-mail: Aivar.Voog@emor.ee

E-mail (üld): emor@emor.ee

Adress: A. H. Tammsaare tee 47

11316 Tallinn